

naša luč

1995
oktober
8

iz korenin rastemo

piše L. B.

rožnovenska mati božja

Rožni venec je ena izmed **najpopolnejših oblik** premišljevanja Jezusovega in Marijinega življenja. Z njim so se že v preteklosti verniki najlažje približali večnim skrivnostim, da so jim postajale bolj "domače". Z molitvijo rožnega venca so v svojih srcih začutili **resničnost** Božjega delovanja na zemlji.

Današnjemu rožnemu vencu podobno molitev so nekoč **imenovali "Marijin psalterij"**. Molitev se je na začetku širila med neukimi brati po raznih samostanih, ki so namesto obveznih psalmov lahko molili molitev, ki je bila sestavljena iz **150 očenašev** - vseh psalmov stare zaveze je 3 krat po 50. V 12. stoletju so začeli moliti 150 zdravih marij (Marijin psalterij), v 15. stoletju pa so dodali še **spomin na dogodke** iz Jezusovega življenja. Tako imamo že od leta 1483 naprej dokaj **stalno obliko spominjanja** "skrivnosti". Najprej so molitev širili **dominikanci**, nato njihove bratovščine, dokler ni postala molitev preprostih vernikov (Köln leta 1475, Ljubljana pa v 17. stoletju). Na začetku so **trikrat na dan** molili po 50 zdravih marij. Golemu ponavljanju besedila so pridali še skrivnosti

iz zgodovine odrešenja, ki se je tako spletal v krog ali venec. Od tu tudi ime "rosarium" - **venec rož**, ki so ga za Boga s svojimi molitvami spleтали verniki.

Kasneje so iz čisto praktičnih razlogov za molitev začeli uporabljati vrstico, na katerih je bilo pripetih petkrat po deset jagod - od tu današnji "**molek**". S tem so bili razbremenjeni štetja in so se lažje predali razmišljanju skrivnosti.

bratovščine

Leta 1470 so ustanovili prvo bratovščino vernikov, ki je še posebej vneto molila rožni venec - imenovali so ga "psalterij naše ljube Gospe", sebe pa "bratovščina Device Marije in sv. Dominika". Sčasoma so se uveljavile tudi posamezne skrivnosti; opustili so mnoge druge, ki so jih poudarjale razne bratovščine še iz 13. stoletja in prišli na 15 osnovnih skrivnosti.

moč molitve

Molitve se je po zaslugi bratovščin kmalu razširila v Franciji, na Švedskem, v Španiji in po Portugalskem. Sedanja oblika molitve je leta 1569 predpisal dominikanski papež Pij V. Sam je zaupal širjenje molitve prav dominikanskemu redu, ki je bil pri duhovnem poslanstvu zelo uspešen. Molitvi rožnega venca so pripisali tudi zmago kristjanov nad Turki leta 1571 pri Lepantu. Takrat krščanski Ev-

ropi je pretela velika nevarnost vdora islama prek Turkov, ki so svojo močno vojsko dobesedno vse pometali pred sabo. Leta 1571, 7. oktobra, se je krščanska vojska pri Lepantu spopadla z veliko močnejšim turškim ladjevjem. To je bila ena največjih pomorskih bitk v zgodovini. In zgodilo se je tisto, kar so mnogi toliko časa proslili z molitvijo rožnega venca - bratovščine so imele navado, da se zberejo vsako prvo nedeljo v mesecu k posebnim procesijam in k skupni molitvi rožnega venca. In prav 7. oktobra 1571 je bila prva nedelja v mesecu, ko se je začel tudi spopad na morju. Turki so bili poraženi in ustavil se je val prodiranja islama proti zahodni Evropi. Tedanja Evropa je bila prepričana da je bila zmaga sad molitve rožnega venca.

Papež Pij V. je 17. 3. 1572 z bulo "Salvatoris Domini" odredil, naj bo 7. oktober posvečen praznovanju "spomina sv. Marije Zmagovalke" - danes je to praznik Rožnovenske Matere božje.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA:

Živilski trg v Ljubljani
(foto: Mirko Kambič)

molitev za papežev obisk

436676

Ker je mesec oktober čas, kose vsa družina zbere k skupni molitvi rožnega venca, je prav, da se tudi mi pridružimo tej reki molivcev. Že Ivan Cankar je zapisal, da je molitev kot blaga misel, ki pride tja, kamor je namenjena. Prav je, da se v mesecu molitve spomnimo tudi na prihodnji obisk svetega očeta v Sloveniji. Združimo svoje "blage misli" v molitvi, ki jo je za papežev obisk pripravil slovenski liturgični svet v Ljubljani. Ne bomo premikali gora, niti ne delali hrupa, naredili bomo le korak do Boga, ki bo povezal vas v tujini z nami v domovini:

Vsemogočni in dobri Bog!

Po sklepu svoje modrosti si na apostolu Petru zgradil svojo Cerkev in ga postavil za voditelja drugim apostolom. Blagoslavljal našega papeža Janeza Pavla, ki prihaja k nam na obisk, da nas potrdi v veri, upanju in ljubezni. Kot Petrov naslednik po Tvoji volji vodi sveto Cerkev, ki ji že tisoč dvesto petdeset let pripada tudi slovensko ljudstvo. Hvaležni za dar vere, ki so nam ga izročili naši predniki, Te prosimo:

- za vse člane našega naroda, da bi živeli v miru in spravljani s teboj in med seboj;

- za Cerkev na Slovenskem, da bi bila skupaj z vesoljno Cerkvijo vidno znamenje odrešenja za vse ljudi;

- za naše škofe in duhovnike, da bi mogli v polnosti uresničevati novo evangelizacijo med nami;

- za vse državne oblastnike, da bi odgovorno opravljali svojo službo, ki jim je zaupana.

Posebej pa Te prosimo za svetega očeta: podpiraj ga s svojo milostjo pri njegovem neutrudnem oznanjevanju evangelija;

- ohranjaj ga krepkega in zdravega, da bo mogel nadaljevati svoje apostolsko delo;

- dajaj mu moči v uri preizkušnje.

Marija, božja Mati! Skupaj z učenci svojega Sina si vztrajala v molitvi in pričakovala Svetega Duha. Bodi med nami, ko se pripravljamo na obisk svetega očeta. Naj bo tudi vsakdo izmed nas kakor on - ves Tvoj!

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95. Glavni urednik: Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija; odgovorni urednik: Ljubo Bekš, 61000 Ljubljana. Uprava: Cankarjevo nabrežje 3/I, 61000 Ljubljana, tel. 061/221-371; 12-56-441

UREDNIŠTVO:
Poljanska c. 2
61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Slovenija ..... 1500 SIT
Avstrija ..... 200 ATS

Anglija ..... 11 GBP
Belgija ..... 690 BEC
Francija ..... 106 FRF
Italija ..... 24.000 ITL
Nizozemska .... 35 NLG
Nemčija ..... 30 DEM
Švica ..... 27 CHF
Švedska ..... 130 SEK
Avstralija ..... 26 AUD
Kanada ..... 23 CAD
ZDA ..... 20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50100-620-13305 1010115-735329, DRUŽINA, s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d. d.: 50100-620-133 7383-99818/4. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek.
PRINTED IN SLOVENIA
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Ilepa Vida se vrača domov

Lepa Vida je naše slovenstvo na tujem. Odrezani kosi narodovega telesa, razmetani po vseh deželah sveta. Toliko in toliko litrov krvi in mleka Matere Slovenije, ki doji tuje rejence. Kri pomeni naših ljudi žuljave roke in otroke. Žlahтна mlečna tekočina, našo lepотно kulturo, jezikovno in drugo.

Po 50 letih tujčevanja je letos stopil na domača tla naš misijonar, univerzitetni profesor in **pesnik Vladimir Kos**. Brez dvoma je za misijonarjem Jožefom Ke-recom in slavnim kirurgom dr. Janezom Janežem danes najpomembnejša slovenska osebnost bližnjega in daljnega Vzhoda. Z letošnjim 1. septembrom so nje-

gova domovina zopet otroci sirotišnice v predmestju Tokija.

Lepa Vida, ki se je zares vrnila s svojo družino v naš "vrt pod Triglavom", je **pisatelj Zorko Simčič iz Argentine**. Svetovljan v najbolj žlahtnem pomenu besede, združen s strastnim slovenskim narodnjakom. Obenem evangeljsko prefinjen kristjan, katoliški, se pravi vesoljni prav zato, ker njegova svetovljanska vesoljnost raste iz globokih korenin domače grude. Kakor pri Jezusu iz Nazareta.

Domotožno hrepenenje naših rojakov po svetu je prečudovito izrazil v svoji literarni stvaritvi "Trije muzikantje ali po-

vratek Lepe Vide". Lani jo je izdala Založba Obzorja Maribor. Klasičen, sočen jezik, poln duhovitosti. Zares enkratno delo v naši literaturi.

Vladimir Kos vzklikne v Glasu kulturne akcije: "Ta zgodba je tako pisana za otroke, da jo lahko uživajo tudi odrasli - in v tem je skrita resnična umetnina." Avtor v njej zapiše: "Spet biti doma. Kajti ni večjega blagra na svetu kakor živeti in umreti ob ognjišču, ognju, ki so ga skozi stoletja netili očetje in dedje." Posebej mladini naroča: "Biti Slovenec. Ostati Slovenec. Spoštovati vse narode, obenem pa biti ponosen na svoje. Biti človek, ki izkazuje čast vsakomur na svetu, ki pa obenem zahteva, da mu jo skazujejo tudi drugi."

Don Kamilu je poskakovalo srce od ponosa, ko ga je smel pozdraviti po maši pred cerkvijo prvo nedeljo po prihodu.

"Dragi gospod pisatelj! Vesel sem, da ste svoj prvi dopust po prihodu iz Argentine prišli uživati v naš lepi Zeleni Dol. Z vašo pisateljsko bistroumnostjo ste gotovo odkrili, kje se naša dolina začinja - natanko tam, kjer prvič opazite, da so krave lepše od deklet (stara fantovska nagajivka). Zato vas - v imenu naših lepih krav, juncev in telet, v imenu fantov in deklet in sploh v imenu vseh naših 1.800 vernikov župnije Zeleni Dol in še posebej v svojem imenu - prav prisrčno pozdravljam!"

Spomini me popeljejo nazaj, na mojo domačijo, ko sem... (foto: Jan Krist)

Po tej "pozdravni" nedelji je don Kamil za praznik Vel'ke Gospodnice vso pisateljevo družino povabil na mašno slavje ob blagoslovitvi obnovljenega starodavnega znamenja sv. križa ob križpotju na Planini nad vasjo. Naši argentinski povratniki so se navdušeno udeležili ljudske pobožnosti pod milim nebom. Po slovesnosti so se takoj zapletli v prisrčen pogovor z domačini. Spoštljiv pristop in iskreno zanimanje pisateljevo je odprlo srca in usta vase zaprtih gorjancev.

Česa vse so se končno že upali spominjati. Kako so nedaleč od tam na Planini leta 1940 postavili leseno kapelico, ki jo je Kraljici miru posvetil sam ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v čast. Leta 1952 pa jo je dobro poznani politični zagrizenec podlo požgal. Zdaj jo že žele obnoviti. Kako so pod nemško okupacijo partizani ponoči vlačili po nedolžnem osumljene vaščane tja gor na Planino na zaslišanje. Nekatere so po pastirskih stanovih na odprtih ognjiščih mučili, da se je kričanje žrtev razlegalo daleč na sosednje planšarije. In kako so duhovnika Srečka Huta, ko je na redke čase prihajal v sosednjo župnijo krščevat in maševat, partizani obesili za pete nad kmečkim gnojiščem. Hostije so mu iz žepa padle v gnojnico. Z glavo navzdol je izdihnil.

Pri Unčnjekovem stanu se je oglasila harmonika. Pisateljevo družino so povabili na skromni prigrizek. V razigrani družbi so se otesli more mučnih spominov. Jeziki so postali objestnejši in don Kamil je imel slovesni nagovor: "Spoštovani gospod pisatelj! Nahajamo se na ozemlju

Ni ga bilo, ki bi skrbel zame, ostal sem sam na tem svetu... (foto: Modic J.)

avtonomne dežele Zeleni Dol. Mi tukaj še nismo priznali sosednje države Slovenije. Čakamo, kdaj se bo politično in gospodarsko bolje obnašala. Dolinci nismo nikoli nikomur hlapčevali. Že ko je hodil po naši dolini plemeniti grof Žiga Zois, se je srečeval z našimi predniki globoko sklonjen s klobukom v roki. Oni mimo njega s klobukom na glavi. Zaradi vaših zaslug za slovenstvo in zaradi vaše pokončne drže v tujini, gospod pisatelj, Vas danes razglašamo za častnega državljana, bi rekel, naše svobodne monarhije Zeleni Dol."

Domov grede so se oglasili v župnišču. Gospod pisatelj je don Kamilu za spomin na prvo stran svoje knjige *Povratek lepe Vide* zapisal naslednje posvetilo:

...to so besede, ki so bile pisane daleč od Slovenije, pisane za otroke in odrasle, pisane za druge in... zase. - In (kot je iz "intervjuja" za odrasle razvidno) to so besede upanja tudi za vse tiste, ki so dolga

desetletja živeli sicer doma, in vendar morali v "notranje izgnanstvo", če so hoteli preživeti. Tudi oni polni domotožja, in sicer po - resnici. V tistih sivih dneh so tako pod domačimi kakor tujimi zvezdami pričela poganjati nova, drobna, a klena semena... Da bi le On dajal sonca in dežja...

Dragemu don Kamilu ob našem prvem srečanju v domovini.

Zeleni Dol, 15. avgusta 1995

MOJ OTROK

*Vsak človek, ki ga imam rada,
je moj otrok -
dlani steguje k meni,
v naročju mi sedi,
oklepa se me okrog srca.*

*Vsak človek,
ki ni nikogaršnji otrok,
je še posebej moj otrok.
Tak človek gre za menoj
na konec sveta
in mi reče:
"Mamica, rad te imam."*

Katarina Fistrovič

sveto pismo svetopisemska predzgodovina - stvarjenje

kaj je resnica?

Brž ko se človek nameri opazovati svet od blizu in si zaželi razumeti stvarstvo in človeka, se zaplete v zadrego, kaj je sploh res, ko pa na vsakem koraku naletiš na drugačno pamet, drugačno kulturo, drugačno vero. Ljudje živimo različno, in vse te različnosti na neki način bivajo kot resnice, saj vendar obstajajo, in prav uporabne so videti.

Ljudje so v tej zagati bili vedno. To nam potrjujejo vsa izročila. Ta dilema je še posebej očitna v umetnosti. Slikarji, pesniki in pevci se vedno znova vračajo k temam, ki so skupna vsem večjim svetovnim religijam. Iskanju smisla zunaj človeka, iskanju smisla v svetu, ki je človeku na videz neobvladljiv, saj ga ne more razumeti, pa se sam vendarle čuti kot del tega prostranstva.

vsi slutimo

Verjetno je prav zaradi tega dejstva poleg Apokalipse, knjige razodetja, ta stoji v Svetem pismu

Prvo poglavje 1. Mojzesove knjige, imenujemo jo tudi Geneza, vsebuje prvo poročilo o stvarjenju, ki ga pripisujejo duhovniškemu izročilu. Duhovniško izročilo ali duhovniški vir je v Mojzesovih knjigah, teh je pet, zato jih imenujemo tudi Pentatevh - Peteroknjižje, najmlajši. Za ta vir je značil-

na zadnjem mestu, **prva svetopisemska knjiga** Geneza ena najbolj upodabljanih, komentiranih in poustvarjanih del svetovne zakladnice. Tako kot Apokalipsa, ki govori o poslednjih rečeh človeka, človeštva in stvarstva, fasciniira z odgovori na vprašanja smrti in tega, kar naj bi bilo za njo, Geneza spregovori o začetku vsega s človekom vred. Človeku je tako prvo kot drugo večna tema.

panteon in razodetje

Izraelci so iz tega "Babilona" resnic izšli kot edino ljudstvo, ki je za temelj vsega **postavilo enega, dobrega Stvarnika**. Za razliko od drugih religij je njihov Bog **eden, nedoumljivo dober, avtor vsega**, kar je, in tako vzvišen nad stvarstvo, da mu ni mogoče dati imena ali ga celo upodobiti. Za svoje stvarstvo skrbi in ga vodi, v svoji ljubezni pa dopušča, da se mu človek celo izneveri in ga zataji.

V drugih religijah imajo božanstva tudi **negativne človeške lastnosti**, kot so koristoljublje, zamer-

na urejenost, jasnost in velik čut za hierarhijo snovi, ki jo obravnava.

V drugem poglavju Geneze najdemo drugo poročilo o stvarjenju, ki ga prištevamo k jahvističnemu viru. Jahvist je najstarejši vir Peteroknjižja. Tako ga imenujemo, ker za Božje ime

Kregarjev mozaik v Marijini cerkvi v Nazaretu (foto: Dominika K.)

ljivost in uživaštvo. Človek mora biti vedno na preži, da se jim ne zameri in pade v nemilost, ki praviloma pomeni propad in smrt. **Izraelov Bog pa svari in odpušča**. Omenili smo že, da ne vemo, kako je prišlo v Izraelu do tega razodetja, ob podrobnejšem branju Biblije pa pridemo do ugotovitve, da pisci ves čas analizirajo človeka in stvarstvo in na osnovi tega poglobljenega raziskovanja prihajajo do sklepov, ki jih potem ponazarjajo v bibličnih pripovedih, zgodbah in pesmih.

zvestoba tradiciji

Ena najpomembnejših lastnosti, po katerih Judje slovijo, je prav gotovo njihov **zgodovinski spomin**. Nekateri poznavalci judovstva celo trdijo, da so Judje kar obsedeni s svojo zgodovino. Vsaka družina prenaša svojo zgodovino **iz roda v rod** skupaj z izročilom celotnega naroda. Vsak posameznik dobi od staršev neprecenljivo **dotto modrosti**, ki je nepogrešljiva, ko pride človek v leta, ko se zave svojega mesta v zgodovini. Nepogrešljiv zaklad tudi za človekovo ustvarjalnost. Obseg enega ali dveh človeških živ-

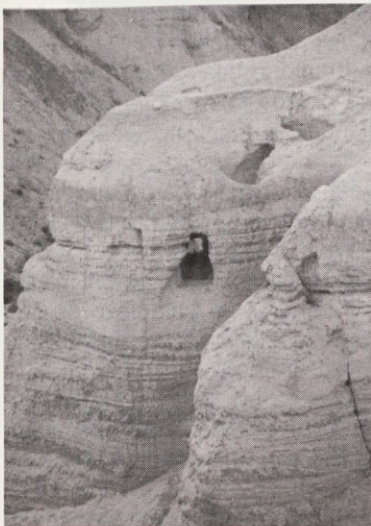

uporablja besedo Jahve. Verjetno je bil Jahvist Salomonov sodobnik. Od drugih virov se razlikuje po živahnem pripovednem slogu in zgodovinski teologiji, v kateri nasproti človeški grešnosti postavlja božje odrešitveno delovanje.

Ijnen je bistveno prekratek, da bi človek lahko razumel globino človeka, prostora in časa, v katerem biva; prekratko je človeško življenje, da bi lahko človek z lastnimi izkušnjami razlikoval med dobrim in hudim.

Ko prebiramo prva tri poglavja Geneze, ki opisujejo stvarjenje, prvi greh in izgon Adama in Eve iz raja, moramo imeti pred očmi prav to Izraelovo zgodovinsko védenje. Ustvarjalci ali ustvarjalec tega izročila, poročila o stvarjenju, so imeli s poznavanjem življenja prednikov daleč nazaj v prete-

Votline ob Mrtvem morju (foto: Dominika K.)

klost zgodovino pred seboj kot na dlani. Pred seboj so imeli moдрost, ki se je plemenitila skozi stoletja. Velika Božja dela, ki so jih doživeli predniki v davnini, dokazujejo njegovo moč tudi v naravi. Izkušnje človeške nepopolnosti, ki je že na najnižji, fizični ravni povsem očitno, kliče po obstoju popolnega bitja. Tudi izkušnja greha, ki vedno znova izvira iz človekove težnje, da bi bil popoln suveren, kaže na misel, da je začetek zla v človeku in ne zunaj njega.

temelji biblične vere

Medtem ko je v prvem poglavju Geneze rečeno, da je vse, kar je bilo ustvarjeno, bilo dobro, se je avtor drugega poglavja očitno takoj na začetku vprašal, kako to, da ni vse dobro. Ali je mogoče, da bi neskončno popolni in dobri Bog ustvaril tudi kaj slabega. Recimo trpljenje, smrt, sovraštvo. Na to si glede na svoje pojmovanje dobrega Stvarnika nikakor ni mogel pritrčiti. Bog ni ustvaril nič slabega, nič hudega. Zlo je prišlo od nekod drugod. In zlo vidi v človekovem grehu. Človek po naravi, tako je ustvarjen, hrepeni po čedalje višji stopnji svoje zavesti. Nikoli mu ni dovolj. Tega pisec ne graja, pač pa graja človekovo samovoljnost, ko si v zanosu poreče: "Boga ne potrebujem, sam bom."

S stvarjenjem kot začetkom vsega je postavljen temelj vse biblične teologije in antropologije. Izdelan je lik Boga in model odnosov med ljudmi ter njihovo mesto v stvarstvu. Razmejen je izvir dobrega in zla ter nakazana smer razvoja svetovne zgodovine - Kajin in Abel.

Iztok Kržič

Pentatevh - Peteroknjižje je izraz, ki je bil prevzet iz Septuaginte. Knjige Peteroknjižja so Geneza, Eksodus, Levitik, Numeri in Devteronomij. Judje so te knjige imenovali Tora, kar pomeni navodilo in postava. Za življenje Izraelcev so bile te knjige izjemnega pomena, saj so bile temelj njihovega življenja. Nanje se sklicujejo vsi preroki, kralji, sodniki in duhovniki.

Po judovskem in krščanskem izročilu je za avtorja Peteroknjižja vse do 18. st. veljal Mojzes. Šele ko so začeli zgodovinsko in literarnokritično raziskovati Sveto pismo, so opazili različne vire in različne literarne zvrsti. Raziskovalcem je uspelo ločiti starejša in mlajša izročila, čeprav se je zraščanje besedila do današnje podobe končalo sredi 5. st. pred Kristusom.

V raznih mitologijah starodavnega sveta najdemo več zgodb o stvarjenju, biblični nista edini. Za razliko od mitologij pa svetopisemski poročili o stvarjenju sveta in človeka nista nastali kot poizkus razumevanja narave, človeka in vesolja, ampak iz doživetja mogočnosti Boga v naravi in zgodovini. To nam dokazuje že sam koncept Svetega pisma, ki pojmovanje Boga od stvarjenja naprej le še pogloblja.

spoznajmo rafaelovo družbo

Te ustanove danes ne pozna skoraj noben Slovenec. Vendar je Rafaelova družba za Slovence na tujem zanimiva ustanova, saj je delovala izključno za Slovence po svetu.

Leta 1990 ustanovljeno Katoliško središče Slovencev po svetu, ustanovili so ga slovenski škofje, je samo nadaljevanje dela Rafaelove družbe. Zakaj ni bila obnovljena ustanova pod nekdanjim imenom, je razloženo v prejšnji ugotovitvi, da danes Rafaelove družbe nihče ne pozna. Vendar je v zadnjem letu dozorevala misel, da bi Katoliškemu središču Slovencev po svetu dali ime, ki poudari dolgo tradicijo cerkvene skrbi za slovenske rojake po svetu. Danes objavljamo članek, ki vam bo na kratko predstavil delovanje Rafaelove družbe v preteklosti.

zgodovinski okvir

Družba sv. Rafaela je najstarejša družba med slovanskimi narodi, ki skrbi za izseljence. Osrednja Družba sv. Rafaela na Dunaju je že leta 1906 v središču Kranjske v Ljubljani ustanovila svojo podružnico. To je bilo še za časa Avstro-ogrske države. Centrala na Dunaju je kmalu opazila, da omenjena podružnica zelo dobro posluje, zato ji je odobrila določeno mesečno podporo. Prvi predsednik Družbe sv. Rafaela v Ljubljani je bil dr. Evangelist Krek. Podružnica je začela leta 1908 delovati povsem samostojno. Slovanskim izseljencem, ki so tedaj trumoma odhajali zlasti v Ameriko, je priskr-

bela varstvo na poti in spremljala njihovo življenje v tujini. Izseljenci so dobili poseben znak in legitimacijo Družbe sv. Rafaela.

Izseljenci, ki so srečno prispeli v nove kraje, so se zahvaljevali družbi za vso pomoč med potovanjem. Zlasti so poudarjali prednosti, ki jim jih je omogočala omenjena legitimacija. Družba je uspešno delovala do začetka prve svetovne vojne leta 1914. Ves ta čas je delovala pod okriljem Avstro-ogrske države, ki jo je tudi gromotno podpirala.

Vojna vihra je v vojsko poklicala večino družbenih odbornikov; takrat je bil tudi ustavljen izselitveni val. Družba sv. Rafaela je v tem času delovala zgolj informativno. V Westfaliji je takrat delovalo društvo Dobrodelnost, ki je prevzelo skrb za tamkaj živeče Slovence. Kmalu so svoje delovanje razširili in začeli skrbeti tudi za druge Slovence daleč na okoli.

Po koncu prve svetovne vojne, za časa Kraljevine Jugoslavije, so se meje zopet malo bolj odprle in začel se je nov selitveni val. Takrat je društvo Dobrodelnost ugotovilo, da ne bo zmoglo prenašati novega bremena, zato so ustanovili poseben pripravljalni odbor, ki je leta 1927 v Ljubljani sklical ustanovni občni zbor Rafaelove družbe, g. dr. Jureta Adlešiča, takratnega uspešnega ljubljanskega odvetnika.

delovanje družbe po letu 1927

Ko je 16. novembra 1927 Družba sv. Rafaela spet zaživela, je začela delovati z veliko vnemo. Dobro je analizirala potrebe in način življenja slovenskega izseljenca ter ugotovila, da je na prvem mestu treba slovenskemu človeku zagotoviti boljšo narodno, duhov-

(Krefeld) Slovesen vhod v cerkev sv. Martina na praznik sv. birme

no in versko oskrbo. Vse to pa je mogoče samo tako, da mednje pošlje čim več slovenskih duhovnikov, učiteljev, jim preskrbi veliko dobre literature in časopisov. Na državno socialno ministrstvo v Beogradu in pri banski upravi dravske banovine v Ljubljani so vložili več zahtevkov za podporo tistim duhovnikom, ki so bili takrat pripravljani oditi med izseljence. Prav ti duhovniki in druge katoliške organizacije (zlasti društva sv. Barbare) so začeli poročati, v kako težkih razmerah žive slovenski izseljenci. Ker je Družba sv. Rafaela vedno zelo uspešno opravljala svoje naloge in bila pri tem zelo razumevajoča do vseh stisk, ki so jih doživljali posamezniki, se je čedalje več Slovencev obračalo k njej po pomoč.

Kmalu je bila najbolj informirana družba vseh slovenskih izseljencev in bila zato - čeprav zasebna organizacija - zelo spoštovana in uveljavljena tudi pri državnih upravi in oblasteh dravske banovine. Velikokrat se je zgodilo, da sta se omenjeni državni instituciji obračali na Rafaelovo družbo in pri njej iskali potrebne informacije ali pomoč.

Družba sv. Rafaela je ohranjevala slovenskega izseljenca v katoliški veri in jih neprestano s pi-

(nadaljevanje na strani 14)

Slovenija

Moja dežela

na sploh

SLOVENSKI ŠOLARJI

V Sloveniji je letos v prvi razred osnovnih šol vstopilo 25.465 otrok, ki so se tako pridružili 205.000 osnovnošolcem in 104.000 dijakom. Toda tudi letos ni šlo vse, kot bi moralo. Življenje so jim zagrenili (ali bolje staršem) založniki, saj na trgu manjka vrsta učbenikov, ki so nujno potrebni za dobro šolanje. Splošno draginjo, ki jo občutijo vsi starši šolarjev, so letos omilili s šolskimi učbeniški skladi (ministrstvo za šolstvo). Tako je omejeno ministrstvo letos pomagalo s

405 milijoni tolarjev, da so novi učbeniki vsaj malo cenejši, kot bi bili brez te pomoči. Na koncu koncev pa so tudi to navidezno pocenitev plačali starši, ki redno polnijo državni proračun.

SLOVENSKA CERKEV V ZDA

Mohorjeva družba v Celovcu je izdala monografijo zgodovinarja dr. Darka Friša z naslovom Ameriški Slovenci in Katoliška cerkev (1871-1924). Knjiga je prvo znanstveno delo, ki zajema celostni pregled življenja in dela katoliško usmerjenih Slovencev v ZDA. Tam je od prihoda Friderika Barage leta 1831 do leta 1924 delovalo okoli 100 slovenskih duhovnikov in redovnikov. Prvi slovenski župniji so ustanovili leta 1871 v državi Minnesota,

Spominska kapelica za pobitimi domobranci v Šentjoštu (foto: Modic J.)

do leta 1924 pa so jih ustanovili 39.

Avtor je v prvem delu knjige opisal tedanje stališče katoliškega tabora na Slovenskem in njegovo vlogo v procesu izseljevanja v ZDA. Od sedemdesetih let 19. stoletja se je zaradi domačih težkih razmer izselila skoraj tretjina slovenskega življa. V drugem delu knjige pa opisuje delovanje katoliškega tabora med slovenskimi priseljenci v ZDA.

Knjiga je opremljena s fotografijami in zemljevidi, zato je zelo priročna za vsakega bralca.

ZLATA MEDALJA

Blejec Iztok Čop je na letošnjem svetovnem prvenstvu v veslanju v mestu Tampere osvojil zlato medaljo. V finalu enojcev je v sijajnem finišu ugnal vso svetovno elito in osvojil naslov svetovnega prvaka. Zlata kolajna, ki je doslej najzlahtnejše odličje v zakladnici slovenskih veslačev, je hkrati tudi eden izmed največjih uspehov slovenskega športa. Zbirka zdaj šteje že 21 kolanj s svetovnih prvenstev in olimpijskih iger, med katerimi so jih člani osvojili 9, mlajši člani 2, mladinci pa 10. Enojec, v katerem je Iztok osvojil zlato medaljo, velja za eno najtežjih veslaških disciplin, ki poleg izredne telesni vzdržljivosti terja od posameznika tudi veliko psihično pripravlje-

nost. In kot kaže smo Slovenci tudi v tem zelo dobri.

LETOŠNJA SEZONA

Ob koncu glavne turistične sezone je slovenske kraje obiskalo precej več gostov kot zadnji lanski avgustovski vikend. Prav ta izredno ugoden obisk bo zapolnil julijski izpad, tako da bo letošnja sezona po obisku in po zaslušku podobna lanski. Obiskovalci so bili s postrežbo v naših obmorskih krajih po večini zadovoljni, želijo pa si večjo ponudbo domačih dobrot in znamenitosti, po katerih nas poznajo tudi po širnem svetu. Kič in cenene stvari vsekakor niso pravo ogledalo, s katerim hočemo tujemu gostu pokazati svojo podobo.

PROTESTANTSKI KATEKIZEM

Po več stoletjih smo Slovenci dobili Protestantški katekizem v domačem jeziku. Njegovi pripravjalci iz nemškega izvirnika so slovenskemu prevodu dodali še jezikovno posodobljene predgovore iz del slovenskih protestantskih piscev, literarnozgodovinski eseji o slovenskem protestantizmu ter

slikovno in pisno predstavitev vseh slovenskih evangeličanskih cerkva s kratko zgodovino.

Katekizem so natisnili v 5.000 izvodih in je velika pridobitev za protestante na Slovenskem. Namenjen je predvsem pridobivanju teološkega znanja in veroučnemu poučevanju vernikov v cerkvenih občinah. Dobrodošel bo tudi vsakemu iskrenemu bralcu, ki bi rad nekoliko globlje spoznal bogastvo protestantstva na Slovenskem.

MOČNO DEŽEVJE

Velika količina padavin, ki je 8. septembra padla na večjem delu Gorenjske, je največ škode povzročila v zgornjem delu Selške doline. Narasle vode so zalile več hiš, odnesle del ceste v naselju Trnje pri Železnikih. Večina cest je bila zasuta z nanošenim prodrom, ostanki polomljenih dreves in blatom. Tudi promet v smeri Železniki - Področje in Todraž - Brebovnica je bil več ur prekinjen, ker se je na tem delu sprožilo več zemeljskih plazov. Vasi Sorica, Zali Log in Davča pa so zaradi neurja ostale brez električne energije.

od tu in tam

BELA KRAJINA

Prihodnje leto, ob peti obletnici slovenske samostojnosti, bodo v Beli krajini pripravili prvi svetovni zbor Belokranjcev, ti naj bi se kasneje srečevali vsaki dve leti. Pobudo za omenjeni zbor so oblikovali v regionalnem odboru SKD Bele krajine.

Srečanje naj bi skupaj pripravile vse tri belokranjske občine, ministristvo za zunanje zadeve in Slovenska izseljenska matica. Iz Bele krajine je v tujino za boljšim kosom kruha odšlo veliko ljudi in tam so po večini s svojo pridnostjo tudi dobro uspeli. Zbor naj bi njih same kot tudi njihove potomce zopet pripeljal v domače kraje, kjer bi se srečali s sokrajani in rekli tudi kakšno besedo o gospodarskem sodelovanju.

CELJE

V Celju so pripravili že petnajsto spominsko slovesnost, posvečeno preživelim nekdanjim najmlajšim taboriščnikom, ki jih je nemški okupator avgusta 1942 tako rekoč ukradel njihovim materam in jih odpeljal v svoja taborišča. Osrednja slovesnost je potekala na kraju osnovne šole, kjer je bil zbirni center za vse otroke, ki so bili odpeljani v taborišča. Zvečer so pripravili še srečanje za vse krajane, starejše od 75 let in podelili nekaj socialne pomoči najbolj ogroženim družinam.

DOLANCI

Več sto ljudi se je zbralo v tej majhni vasi v Braniški dolini, kjer so baronu Andreju Čehovinu, rojaku in sredi 19. stoletja znanemu oficirju celotne avstrijske armade, odkrili nov spomenik. Baron se je izkazal v številnih bitkah proti Italijanom. Odlikovan je bil z redom Marije Terezije, z zlato in srebrno medaljo za hrabrost z oficirskim križcem, dobil je tudi papeško spo-

(Stuttgart) "Odprava '95" na najvišji točki Slovenije

minsko medaljo in toskanski vojaški red. Pred domačo hišo so mu skoraj pred sto leti postavili spomenik, ki pa ni bil po godu fašistom. Domačini so spomenik razstavili in ga zakopali na bližnjem vrtu. Šele leta 1987 so ga postavili nazaj na svoje mesto, zdaj pa so ga primerno obnovili. Velja za največji figuradni spomenik na Primorskem.

HALOZE

15. septembra je veliko deževje zajelo področje Haloz. Že zjutraj je bil ves zahodni del Haloz dobesedno odrezan od sveta. Zaprta je bila tudi cesta med Majšperkom in Žetalami. Narasle vode so zalile nekaj domačij v Majšperku, nižje ob toku pa poplavile večino njiv s koruzo in drugimi pridelki. Domačini pomnijo zadnje take poplave iz leta 1980. Močno deževje je prizadelo tudi haloške vinograde. Že skoraj zrelo grozdje je začelo gniti, mnoge jagode so popokale, tako da se tamkajšnji vinogradniki ne bodo mogli pohvaliti z dobro letino.

HOTIZA

Slovenija in Hrvaška sta za en dan, na željo prebivalcev, odprli "nov" mejni prehod. Kilometer stran od vasi Hotiza so v trikotniku cest, ki peljeta do broda na Muri, postavili "improviziran" meddržavni mejni prehod. Ob rob ceste so postavili mizo, na lepenko pa napisali "mejni prehod Hotiza - Martin na Muri". Prišla sta tudi policista iz obeh držav, da je vse potekalo kot na pravem mejnem prehodu. Na hrvaški strani je ta dan potekala velika prireditev, ki so se je običajno udeleževali tudi prebivalci s slovenske strani. V znak dobrega sodelovanja so vsem zainteresiranim omogočili varen in najkrajši možni prehod državne meje. Kot kaže, Prekmurci vedo, kaj se pravi "dober mejak".

KORENSKO SEDLO

Nekdanjo stražnico ob mejnem prehodu na Korenskem sedlu so preuredili v sodoben dom civilnih invalidov vojne. V petih apartmajih in dveh sobah je na voljo 22 novih in lepo urejenih ležišč. Vse je prilagojeno za invalide na vozičkih. Vsaka vojna ne prizadene le vojakov, ampak tudi civile, in teh je danes največ - tudi iz časov vojne za samostojno Slovenijo. Zdaj so dobili svoj prostor, kjer bodo lahko v miru preživeli svoj prosti čas.

NANOS

Tudi letos so v septembru pripravili zdaj že 20., tradicionalni pohod 100 družin na Nanos. Prireditev je priljubljena zlasti med planinci iz Primorske, zamejstva in Hrvaške. Na vrhu Nanosa pri Vodnikovi koči se jih na ta dan zbere okoli 3.500. Tam čaka stoto družino še posebna nagrada. Srečanje so obogatili tudi z mašo v bližnji cerkvi sv. Hieronima. Letošnje srečanje je malo motilo slabo vreme, vendar ni odvzelo dobre volje množici planincev, ki je tudi tokrat dokazala, da smo narod planincev in resničnih ljubiteljev gora.

(Stuttgart) S Triglava smo se odpravili še v Bohinj.

ROVTE

V Rovtahn so dobili popolno osemletno šolo. Šola je dolgo časa delovala kot podružnica osnovne šole iz Logatca. V šolo se je vpisalo 180 učencev (vsak razred ima po en oddelek). Poleg šole je v isti stavbi še vrtec, računalniška učilnica in šolska knjižnica.

(Stuttgart) Na Uskovnici nas je malo opralo, potem pa še posušilo.

*(Stuttgart) Ko Martin in Andrej
"nategneta svoj meh"...*

To je vsekakor velik napredek za krajane Rovt, ki tako postajajo čedalje manj odvisni od svojega nekdanjega središča v Logatcu, obenem pa je to pomembno za napredek kraja. Ne smemo pozabiti, da so bile Rovte dolgo časa zapostavljene - za prejšnjo oblast menda niso bile na "pravi strani".

RIBNICA

Občina Ribnica je s 60 % brezposelnih na vrhu slovenske razpredelnice. To je posledica stečajev, ki so tako močno zaznamovali to dolensko mesto.

Med brezposelnimi je največ moških (66 %). Ob uvedbi stečajnega postopka za podjetje RIKO je leta 1993 ostalo na cesti kar 800 delavcev. Po podatkih urada za delo je bilo v prvih štirih mesecih letos 1.082 brezposelnih, konec julija pa 939. Delavci si pomagajo s prekvalificiranjem ali z opravljanjem domače obrti.

ŠENTJERNEJ

V tej novi občini so 24. avgusta, na dan sv. Jerneja, prvič proslavili svoj novi občinski praznik. Sv. Jernej je zavetnik kraja, saj je po njem kraj dobil ime. Že v prejšnjih letih je domače turistično društvo na jernejevo pripravljalo razne prireditve, letos pa so jih prvič združili z občinskim praznikom. Vaščani Dolenje Stare vasi so prikazali pot od zrna do kruha, obiskovalci so lahko občudovali večšine opletanje steklenic in loncev, predstavili so se tudi domači lončarji, na pokušini sta bila poleg vrste domačih dobrot tudi žanjški ter mlatiški štrukelj in hlebec.

ŠENTJOŠT

V petek, 14. julija, je bila v Kurji vasi pod Šentjoštom slovesnost blagoslovitve obnovljene kapelice. Domači verniki so se zbrali ob domačem župniku Lojzetu Bercetu, ki je vodil slovesnost skupaj s izseljenskima duhovnikoma - zlatomašnikom Vinkom Žakljem in Mirkom Gogalo. Kapelica je bila pozidana leta 1902 in je že bila potrebna obnove. Domači verniki so jo obnovili s pomočjo darov ga. Marije Tominec in slovenskih izseljencev iz Amerike.

TREBNJE

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar je v Trebnjem blagoslovil spomenik žrtvam komunistične revolucije. Na njem so napisana imena 146 žrtev, od tega jih je med vojno bilo pobitih 118. Žalno mašo je vodil ljubljanski nadškof; na spomeniku je namreč zapisano tudi ime njegovega brata. Po maši je bil kulturni program, v katerem je kot slavnostni govornik nastopil Justin Stanovnik. V spomin na svojega očeta je Janez Smolič, voditelj pripravljalnega odbora, prebral tudi "Neodposlano pismo" svojemu očetu, ki ga je zadnjič videl 27. junija 1945, ko se je šel javit oblastem v Trebnje.

VRTOJBA

Istrabenz se je vrnil na Goriško. Blizu mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba je odprl nov bencinski servis, ki ga je zgradila njena največja družba OMV Istra iz Kopra. To je prva izmed šestih naložb, ki jih omenjena družba načrtuje za Goriško. S tem je tudi v tem predelu Slovenije prišlo do konkurenčne ponudbe nafte in njenih derivatov.

(Linz) Zbor mariborske stolnice v linški stolnici.

vrenje v slovenskem kotlu

TRETJI PODPREDSEDNIK SKD

Slovenski krščanski demokrati so pred tednom dni poleg Janka Deželaka in dr. Petra Vencija dobili še **tretjega podpredsednika** stranke. To je **Tine Vivod** iz Argentine.

Kot so se v SKD odločili na zadnjem kongresu, naj bi tretjega podpredsednika stranke **izvolili zdomci in izseljenci**. Ti so volili v štirih območnih organizacijah SKD - v Argentini in Južni Ameriki, Kanadi, Veliki Britaniji in ZDA - **Vivod pa je dobil 472 glasov** (največ seveda iz Argentine) in zmagal pred Petrom Klopčičem iz Kanade (97 glasov) in Antonom Oblakom iz ZDA (63 glasov).

Vivod je bil doslej **predsednik Zedinjene Slovenije**, največje organizacije Slovencev v Argentini (900 dejavnih članov) in krovne organizacije slovenske politične emigracije. Zedinjena Slovenija je od leta 1990 med drugim tudi izključni **lastnik tednika Svobodna Slovenija**, Vivod pa je njen predsednik in predsednik tako imenovanega medorganizacijskega sveta, ki poleg Zedinjene Slovenije povezuje tudi druge organi-

zacije Slovencev v Argentini in Južni Ameriki. Teh je več kot trideset.

Rodil se je konec junija 1944 v Kočevju. Njegov oče se je ob koncu vojne kot domobranec umaknil prek Koroške v Italijo, mati pa je ostala v Ljubljani, kjer je Vivod obiskoval osnovno šolo. Leta 1954 so se preselili za očetom v Argentino in Vivod se je tam izšolal za profesorja telesne vzgoje, študijsko pa se je izpopolnjeval še v Parizu. Zadnjih dvanajst let je zaposlen v oddelku za komunalni razvoj občine s 300.000 prebivalci v Buenos Airesu. Z ženo Marjano imata pet otrok.

Iz njegovih dosedanjih javnih nastopov je mogoče sklepati, da bo svoje delovanje **osredotočal na popravno krivic**, spravo in proti tezi, ki domobrance izenačuje z izdajalci naroda. Po njegovih besedah, iz intervjuja v Mladini v sredini julija letos, so domobranci sicer bili protikomunisti, kar pa po njegovi oceni nikakor **ni isto kot izdaja naroda**. Ne strinja se, da so domobranci prisegli, da bodo branili nacizem in fašizem. Po njegovem mnenju so prisegli, da bodo **branili slovenski narod**, medtem ko je med drugo svetovno vojno v Sloveniji **tekla komunistična revolucija**. Vivod obžaluje, da šolske knjige revolucijo še vedno enačijo z narodnoosvobodilnim bojem, kolaboracijo domobrancev pa z izdajstvom. Ob praznovanju dneva državnosti na Kongresnem trgu v Ljubljani sta se mu zdela dva govora še posebej pozitivna: Peterletov in Janšev.

Sicer pa je bil Vivod do osamosvojitve v Sloveniji le enkrat, leta 1969. Ko je leta 1991 v Slovenijo prišel kot predstavnik argentinske konference Slovenskega svetovnega kongresa na njegovo

prvo zasedanje (ob kongresnih resolucijah o izseljenstvu in domobranstvu pa se je **čutil diskriminiranega**), se je "brez pomišljanja", kot je povedal v Slovincu pred slabim letom, pri Teritorialni obrambi **priglasil kot prostovoljec**, med vojno pa argentinsko javnost obveščal o dogodkih v Sloveniji. Nazadnje je bil v Sloveniji v začetku julija letos, ko je bil gost srečanja Slovencev po svetu, ki so ga v Stični pripravili Slovenski krščanski demokrati. Od ustanovitve te stranke je njen član.

Poleg uresničitve kongresnega sklepa ima lahko Vivodova izvolitev za podpredsednika SKD tudi **strateško-politične posledice**, še posebej glede na bližino prihodnjih volitev. Prav opredeljevanje odnosa SKD do NOB in dogajanja med drugo svetovno vojno je že na strankinem kongresu povzročalo nesoglasja v stranki (in prispevalo k odhodu Franca Miklavčiča iz SKD oziroma k ustanovitvi nove Krščansko-socialne unije), pa tudi nasprotovanja koalicijskih partnerjev SKD, zlasti Združene liste. Vivodova izvolitev tako lahko pomeni tudi **ostritev stališč SKD**, po drugi strani pa približevanje domnevno velikemu številu potencialnih volivcev zunaj meja Slovenije. Po Vivodovi evidenci šteje slovenska diaspora namreč več kot 350.000 Slovencev, v Argentini pa jih živi približno 25.000.

*Dejan Pušenjak - DELO
Ljubljana, 28. 8. 1995*

KOALICIJA O POPRAVI KRIVIC

Predlog zakona o popravni krivici ima že nekajletno zgodovino. Oktobra 1991 je bila pri slovenski vladi ustanovljena Komisija za proučitev pravnih in materialnih

možnosti za popravilo krivic, ki so nastale zaradi kaznovalne zakonodaje v medvojnem oziroma povojnem obdobju. Komisija je na podlagi ugotovitev pripravila predlog zakona že leta 1992, vendar ga je vlada zaradi velikih finančnih posledic obravnavala šele februarja lani. Ker ni sprejela nekaterih zahtev Združenja žrtev komunističnega nasilja, so jo ti prehiteli in prek poslanske skupine SLS vložili svoj predlog v parlamentarni postopek. Državni zbor je predlog po prvi obravnavi sprejel, vendar je naložil predlagateljem, naj nekatere določbe spremenijo.

Kdo so žrtve vojne?

Predvsem je bilo sporno časovno obdobje in rehabilitacija pomorjenih žrtev vojne. Po predlogu SLS so pomorjene žrtve vojne tisti, ki so bili od 6. 4. 1941 do 9. 5. 1945 na Slovenskem kot civilne žrtve vojne ali druge žrtve, ki niso padle v boju, usmrčeni zavoljo političnih, ideoloških ali razrednih razlogov. Med pomorjene žrtve vojne naj bi spadali tudi tisti, ki so bili usmrčeni v prvem povojnem obdobju po 9. 5. 1945. V tej obrazložitvi je pri obravnavi v državnem zboru večina poslancev videla poskus rehabilitacije kolaboracionizma. Ker SLS tega ni spremenila, so poslanci najprej vrnilli predlog zakona v prvo obravnavo, nato pa je poslanska skupina združene liste predlagala njegovo zavrnitev. To pa so poslanci storili šele v začetku tega leta, potem ko je posebna usklajevalna skupina odbora državnega zbora za notranjo politiko in pravosodje zaman iskala soglasje.

S tem je bila odprta pot za obravnavo vladnega predloga zakona o popravilu krivic, ki ga je podpisal še minister za pravosodje Miha Kozinc. Ker pa tudi vladni predlog ni ustrezal vsem trem

jesen slovenske pomladi

Volilni obračun se je, proti pričakovanju, začel predvsem med strankami slovenske pomladi, čeprav so nekateri naivno pričakovali polarizacijo in obračunavanje med pogojno desnimi in levimi strankami na politični sceni. Ostro spopadanje - poligon zanj je zlasti koalicija omenjenih strank v Ljubljani - je predvsem posledica boja za primat na desnici, čeprav vprašanje vodstva ni rešeno niti na levici.

V ozadju javnega zavzemanja za mir in sodelovanja koalicije pomladnih strank dejansko poteka vojna, neusmiljen boj za politični prostor. Menda se akterji dopisujejo in Ivo Hvalica naj bi bil od vrha krščanskih demokratov zahteval, naj ustavijo predsednika ljubljanskih krščanskih demokratov Boštjana Turka.

Spor se je pravzaprav dokončno zaostрил z ustanovitvijo socialdemokratskega krščanskega foruma. Kljub poudarjanju njegove predsednice na zadnjem taboru socialdemokratov na Vrhnikih, da nimajo namena pobirati glasov drugih strank slovenske pomladi, so v krščanski demokraciji razumeli zadevo drugače. Forum, ki naj bi po zagotovilih predsednice "zbliževal kristjane vseh strank in tako prispeval k oblikovanju demokratičnega bloka strank slovenske pomladi", je sporen predvsem zaradi domneve, da hočejo socialdemokrati loviti v revirju krščanskih demokratov in ljudske stranke.

koalicijskim partnerjem, so ti pred prvo obravnavo pripravili svoj predlog stališč, ki jih je zbor na koncu obravnave sprejel. Če-

brata Podobnik sta sprejela igro in zdaj ne zamudita nobene priložnosti, da poudarjata nujnost sodelovanja strank slovenske pomladi - čeprav ju mnogi že vidijo v prihodnji vladni sestavi, vendar ne skupaj s socialdemokrati, temveč z liberalno demokracijo in krščanskimi demokrati.

Tudi predsednik socialdemokratske stranke Janez Janša je na zadnjem taboru omenjal stvarno možnost, da bi pomladne stranke na naslednjih volitvah zmagale. Pozabili naj bi na stare zamere. Dovolj je tega, poglejte, da se nam smejejo, ko se prepiramo med sabo, pravi Janša, ko skuša odpraviti posledice študijskih dni na Draga 95. Drage pa v javnih nastopih niso pozabili omeniti ne brata Podobnik ne krščanski demokrati. Po mnenju Podobnikov naj bi bili na njej skušali vzeti ljudski stranki opozicijsko držo, krščanske demokrate pa omejili zgolj na servis starih partijskih struktur.

Odzivi krščanskih demokratov sicer niso prišli z vrha stranke, zato pa je podal toliko bolj uničujočo grajo socialdemokratom Boštjan Turk. Očital jim je, da so najbolj grobo nadaljevanje starih političnih sil.

Po tej polemiki seveda le še redki verjamejo v vladavino strank slovenske pomladi. Vse bolj prepričljive so druge mogoče in nemogoče povezave. Nekateri vidijo v prihodnji koaliciji liberalno demokracijo, krščanske demokrate in ljudsko stranko, spet drugi koalicijo nepomirljivih nasprotnikov liberalnih in social-

prav si je opozicija prizadevala, da bi zakon določil tudi višino odškodnine za politične zapornike, ki bi moral biti bistveno višji,

nih demokratov, kar je tudi mora SKD.

Seveda je kljub objavi različnih analiz in strategij še prezgodaj napovedovati, kaj se bo res zgodilo in kaj mislijo stranke, predvsem pa njihovo vodstvo, saj je slovenska politika predvsem stvar petih strankarskih voditeljev, ki se vidijo, ne glede na vlogo in težo strank, kot prvi med enakimi.

Liderski konflikt bo najbrž lažje rešljiv med ministrskim predsednikom in predsednikom države, ki se mu po letu 1990 pravzaprav vsaj formalno ni bilo treba ukvarjati z operativnim političnim delom. Čeprav nekateri že razmišljajo, kako bi omejili njegov ponovni mandat, ki mu poteče leta 1997, se lahko pred volitvami pojavi v vlogi aktivnega politika.

Zavzemanje za koalicijo strank slovenske pomladi je lahko dobro predvolilno geslo, s katerim se da prepričati nekatere volivce, čeprav imajo pravzaprav vse stranke še rezervne scenarije. Socialdemokratom nekateri svetujejo, naj rajši najprej obračunajo s tekmeči, krščansko demokracijo in ljudsko stranko, in šele potem razmišljajo o prihodnji koaliciji.

Seveda bi marsikaj spremenilo, če bi prišlo do sprememb na vrhu katere od pomladnih strank, kar pa brez "puča" ni izvedljivo, saj so si vsi trije predsedniki zagotovili dokaj trdne pozicije in so tako rekoč "dosmrtni" predsedniki. Prihodnje volitve bodo tako boj vseh proti vsem, po njem pa bodo šteli mrtve in sestavljali koalicijo.

Vladimir Vodušek - DELO

kot je predlagala vlada (1.000 DEM za leto zapora, predlog SLS pa je bil 1.000 DEM za mesec zapora), je koaliciji uspelo ta

del izločiti iz zakona. Menila je namreč, da mora vlada najprej pripraviti merila in uskladiti različne kategorije žrtev, ki bodo upravičene do odškodnine tudi po drugih zakonih (žrtve vojnega nasilja, vojni invalidi). To pa bo uredil poseben zakon o skladu za **poplačilo vojne odškodnine**, ki je medtem že prestal prvo obravnavo.

Matjaž Albreht - DELO

Ljubljana, 9. 9. 1995

ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA '95

V nedeljskih večernih urah so se iztekli **30. študijski dnevi Draga 95**, ki so privabljali na rob kraške planote za našo zahodno mejo **kritično angažirane izobražence** iz zamejstva, Slovenije in sveta.

Če so v začetku organizatorji skušali poglobljeno **razmišljati o manjšinski problematiki**, so pozneje prešli na obče teme, predvsem na **probleme demokracije**.

Tako kot prejšnja leta so se tudi ta konec tedna zvrstila **štiri predavanja**, ki so razgibala udeležence. Ogrela sta jih predvsem **novinar in urednik Danilo Slivnik ter psiholog in sociolog dr. Hubert Požarnik**. Razmišljanji **esejista Braneta Senegačnika** in **teologa Jožeta Marketza** sta bila v bistvu nadgradnja omenjenih predavanj.

Danilo Slivnik se je zadržal pri treh osnovnih vprašanjih prehajanja Slovenije iz prejšnje članice jugoslovanske skupnosti v demokratično državo: to je **pri osamosvojitvi, problemih lastninjenja in svobodnih volitvah**. Če je bila osamosvojitve veliko zgo-

dovinsko dejanje, pa poteka po njem proces lastninjenja po problematičnih poteh. V novih razmerah je tako **slovenska levica**, ki je bila v začetku zaskrbljena nad koalicijo strank slovenske pomladi, **največ iztržila**. Slivnik je našteval imena ljudi, ki da so sokrivi za sedanje nič kaj razveseljive razmere, pri čemer ni prizanesel niti predsedniku slovenskih krščanskih demokratov Lojzetu Peterletu, češ da s svojo neizkušnostjo ni ubiral pravih poti ne kot predsednik prve vlade ne kot sedanji voditelj koaliicijske stranke.

Po njem je tako postal Janez Janša edini resnični pravi voditelj opozicije sedanji vladni politiki. Tako je v bistvu pripravil ozračje za nastop Janeza Janše, ki je spremljal predavanje. Po lanskem uspelem nastopu s sklepnim predavanjem se je tokrat omejil na krajše misli. Po njem procesi, ki jih je analiziral Slivnik, še niso končani, zato tudi ni prepozno za dodatne korekcije, še posebno ker skupina strank slovenske pomladi ni tako neizkušena kot pred petimi leti. Slivnik in Janša sta v soboto doživela topel sprejem. Toda v nedeljo popoldne je prišel na shod tudi **predsednik SKD Lojze Peterle**, ki so ga dan prej precej kritizirali. Pozdravil je udeležence in **s kritiki opravil precej na kratko**: "Če nas napadajo z leve in z desne, je to znamenje, da smo na pravi poti!" In tudi Peterle je bil deležen toplega sprejema.

Z družbenega stališča niso nič manj aktualni ob političnih psihosocialni problemi Slovencev. Hubert Požarnik se je vprašal, kako je z duhovno ekologijo slovenskega naroda. Z nizanjem statističnih in drugih podatkov in ugotovitev je opozarjal, da se naglo povečujejo znamenja globokega nelagodja Slovencev, saj je duševno motenega že kakih 10 odstotkov prebivalstva mlade države.

Lojze Kante - DELO

Ljubljana, 5. 9. 1995

(nadaljevanje s strani 6)

smi, knjižicami, s posebnim mesečnikom "Izseljenski vestnik" spodbujala k moralnem življenju in jih tako obvarovala morebitnih kvarnih vplivov preračunljivosti, ki so se takrat širili po zahodni Evropi. Tako je Rafaelova družba postala najuspešnejša in dejavna zasebna ustanova v bivši Jugoslaviji, ki je skrbela za slovenskega izseljenca.

namen družbe

Glavni namen Družbe sv. Rafaela, ki že od svoje ustanovitve deluje kot cerkvena in karitativna organizacija, je obvarovati slovenskega človeka v tujini pred verskim ali moralnim propadome. Zato je treba uporabiti

vsa sredstva. Znano je, kako je veliko Slovencev na tujem, potem ko so prišli v čisto novo okolje, počasi pozabljalo na svoje korenine in svojo vero. Ta nova kvarna prepričanja so potem vnašali tudi med svoje domače v domovini in tako zelo kvarno delovali na slovensko družbo. Pri tem so se radi zgovarjali, da v tujini ni bilo nikogar, ki bi zanje lahko skrbel, jim ponudil pomoč ali pa samo toplo besedo. Rafaelova družba je zato vsem, ki so se prvič odpravljali na pot, že v domovini dajala razne nasvete, jim poskušala priskrbeti slovenskega duhovnika, jih usmerjala v kraje, kjer so že delovala slovenska središča, kjer je bila doma tudi slovenska pisana in brana beseda. V domovini je spodbu-

jala vernike k molitvi za vse izseljence. Vse to kaže na veliko in iskreno skrb, ki je gnala člane Rafaelove družbe, da nesebično pomagajo slovenskemu človeku na tujem. Izseljenci so jim vračali to njeno skrb z neizmerno zahvalo. Čeprav je družba velikokrat delala povsem posvetne reči - urejanje listin, usmerjala ljudi na prave naslove - ne smemo pozabiti, da to ni bil njen prvi namen. Glavni cilj delovanja Rafaelove družbe je bil in je še vedno: "Ohraniti slovenskega izseljenca kot vernega in pokončnega človeka, ki ve, kaj je dobro in kaj je slabo in se ne pusti pretentati trenutnim mamljivim ponudbam, ki v sebi ne nosijo resnične ljubezni".

---

vaše misli

---

izstopiti iz cerkve - in kako priti nazaj

V zadnjem času se tudi na Zahodu z različnih strani čuti pritisk na kristjane. Na Bavarskem npr. kot boj proti križem v šolah, cerkveni davek izrabljajo kot propagando za izstopanje iz Cerkev, od 16. septembra do 12. novembra je predvideno (po avstrijskem zgledu) zbiranje podpisov proti posameznim škofom in duhovnikom, za „več demokracije“... Gre za organizirano akcijo (čeprav na „privatno pobudo“). Zahteve so oblikovane v petih (zelo pavšalnih) točkah in jih vsakdo podpiše „v paketu“. Torej ne more izraziti

osebnega prepričanja k posameznim točkam! Nekaterim gre le za številke, ne pa za argumente. V ozadju je morda želja ustvarjati napetost med nemškimi škofi in Rimom oziroma Katoliško cerkvijo. Samo po sebi je torej prepovedano izrabljati bogoslužje, da bi takrat kdo zbiral podpise za čisto zasebno in tako problematično zadevo. Upam, da ne boste nasledili in takoj podpisovali nekaj, o čemer niste razmislili niti se s kom posvetovali.

Tokrat nekaj misli ob temi izstop iz Cerkev, ki je bila nakazana že v zadnji številki Naše luči.

Člani Cerkev postanemo, ko prejmemo zakrament sv. krsta. To neizbrisno znamenje in zakrament vključuje človeka v trajno skupnost z Bogom in s Cerkvijo. Tega, kar se pri krstu zgodi, ni mogoče izbrisati ali preklica-

ti. Teološko gledano ni mogoče „izstopiti“ iz Cerkev, kakor ni mogoče reči, da se nisem rodil. Lahko pa nekdo „zapusti“ Cerkev, se ji odreče, kot se otrok odreče svoji družini in sorodnikom.

Izstop nekaj bolečega

Za Cerkev je vsak „izstop“ boleč. Vprašati se moramo, kje so vzroki in ali smo krivi tudi mi? Čeprav Cerkev obžaluje vsak „izstop“, pa spoštuje osebno odločitev vsakogar, zato pušča vrata odprta, da se vsakdo lahko kadarkoli vrne. Takrat se Cerkev veseli kot oče, ki je dočakal vrnitev svojega sina - v znani priliki o izgubljenem sinu.

Posledice

Vsak „izstop“ iz Cerkev nosi s seboj tudi posledice. Kdor izstopi, ne sme prejemati zakra-

mentov (sv. spovedi - razen v smrtni nevarnosti, sv. obhajila ter svetega zakona), ne more zahtevati krsta, obhajila ali birme za svoje otroke, saj ne more dati primernega verskega zgleda in zadostnega zagotovila, da bodo otroci prejeli dobro versko vzgojo, niti ne more opravljati služb v Cerkvi (botrstvo!). Odločitev o izstopu se mora upoštevati tudi ob smrti, zato ni deležen cerkvenega pogrebnega obreda. Cerkvini pogreb ni „ponovni sprejem v občestvo zmagoslavne Cerkve“. Vse to je v mnogih primerih zares boleče za sorodnike in mnoge pokojnikove prijatelje.

Kakšna je pot nazaj:

Pogosto se zgodi, da po določenem času človek na nekatere stvari gleda drugače. Življenjske razmere se spremenijo in v novi luči se znova pokažejo prave vrednote. Marsikdo se želi spet vrniti v Cerkev.

Kaj je treba storiti?

-Poiskati stik s svojim župnikom ali poznanim duhovnikom.

-Razložiti vzroke za izstop in sprejem v Cerkev.

-Če so bili z izstopom prizadeti še drugi (npr. družinski člani), je treba razmisliti, kako bi se ta škoda popravila.

-Če je nekdo v tem času prestopil v drugo veroizpoved, mora seveda to pravnomočno preklatici.

Spreobrnjenje - priložnost za veselje

Ko so vsa vprašanja rešena, zaprosi duhovnik škofa za dovoljenje za vnovični sprejem v Cerkev. To ni le upravna zadeva, ampak vzrok za veselje, zato se to zgodi vedno med bogoslužnim slavljem, ob navzoč-

nosti vernikov. V posebnih okoliščinah je mogoče opraviti obred le v navzočnosti tistega, ki se vrača v Cerkev, da pred duhovnikom in dvema pričama izpove apostolsko veroizpoved. Tako pokaže svojo voljo po popolni pripadnosti Cerkvi. S pooblastilom škofa sprejme duhovnik kandidata znova v polno občestvo Cerkve - z vsemi pravicami in dolžnostmi.

V zadnjem času sicer nekateri škofje razlikujejo vzroke za „izstop“ iz Cerkve in zato tudi „posledice“, ker je posebej na področju cerkvenega davka veliko nevednosti oziroma nasedanja proticerkveni propagandi.

Kako velik je cerkveni davek?

Cerkveni davek znaša 9 % od plačanega državnega davka in se upošteva še kot olajšava pri državnem davku. Včasih se zgodi, da nekdo, ki zaradi tega izstopi iz Cerkve, dobi sicer nekaj več, s tem pa lahko pride že v višji davčni razred in je končno na slabšem, kot je bil prej! In če pomislimo za kaj

ta denar gre, potem smo kristjani lahko veseli in ponosni, ker s svojo velikodušnostjo sodelujemo pri vzgojnem in izobraževalnem poslanstvu (od vrtecev do univerz), socialni dejavnosti (Karitas, bolnišnice, domovi za ostarele, pomoč Tretjemu svetu - tudi Slovenija je bila deležna pomoči iz teh skladov), v kulturi (vzdrževanju tolikih umetniških spomenikov in zgradb družbenega pomena, glasbi...). 50 % sredstev dobijo nazaj župnije za svoje dejavnosti, 20 % gre za socialno-karitativne potrebe, 10 % za vzdrževanje duhovnikov, pastoralnih sodelavcev, 10 % za plače drugih uslužbencev (mežnarji, organisti, razni cerkveni uradniki...), 4 % vzame država za svoje usluge pri pobiranju davka, 3,5 % gre za podporo pri vzdrževanju cerkva in drugih stavb..., 0,2 % za skupne potrebe Vatikana.

Morda je kdo trenutno gmotno kaj „profitiral“, kakšen pa bo končni rezultat v življenju, se bo pa pokazalo.

Zavedajmo se, da smo kristjani ljudje LJUBEZNI - torej darovanja, velikodušnosti.

(Feldkirch) V naših srcih še živi spomin na duhovno obnovo na cvetno nedeljo.

lojze kozar

materina ruta

Stari je molčal in ni rekel nobene.

"Poslušaj, Miška. Ruto bom odkupila. Šestico bom dala otroku in od tega bo vsaj kaj imel. Rute vendar ne more nositi."

"Nosil jo bo. Če ne na glavi, pa za culico v roki, da bo vsaj ta čisto njegova. Šestico pa mu le daj, saj je bil tvojim otrokom za igrāčo in jo je pošteno zaslužil." Ženska je vzdihnila in rekla:

"Pridi ven iz kota, Pejpa. Spij ma-

lo mleka, potem pa gresta."

Pejpa se ni premaknil. Tiščal se je med steno in posteljo, kakor da je prirasel tja. Oči so mu temno žarele in jokal je brez solz, cvileče in razdraženo kakor kužek.

"Francek, potegni se k njemu in ga zvleci ven! Ne utegnem čakati na njegovo dobro voljo, saj sem povsod sama: na njivi, na travniku, v hiši, pri živini, moj Bog, kako nas tepeš! Nihče toliko ne trpi kot jaz. Ti nisem rekla, da ga zvleci ven!"

Francek je razumel, da bo Pejpa odšel. Saj ni njihov in mati je o tem že večkrat govorila, kadar Pejpa ni bilo blizu. Zdaj mu je bilo žal za vse krivice, ki jih je malemu prizadel, nekaj iz gole hudobije, še več pa iz jeze, ker se mali ni znal igrati, nekaj pa jih je dobil tudi po naključju, ker je Francek pač moral nad nekom izvajati svojo oblast. Približal se je materi:

"Naj Pejpa ostane pri nas, mama. Ne bomo se več topli. Saj se tudi nismo zares. Bila je samo igrāča."

"Naredi, kar sem ti rekla!"

Francek je stopil k postelji, gledal mimo Pejpa in z dlanjo drgnil posteljno stranico.

"Potegni se noter, ali ti bom pa pomagala!"

Francek se je potegnil v ozek prostor in prijel Pejpa za srajco. Ta je začel cviliti še bolj razdražljivo in zdaj so mu tekale solze po licih in se mešale s slino, ki mu je tekla iz skremženih ust, ker je ni utegnil požirati. Francek ga je narahlo vlekel in mu prigovarjal:

"Pojdi ven Pejpa. No, pojdi ven." Ko se pa Pejpa ni ganil, je Francek nekajkrat zahlipal in se jezen zvlekel ven.

"Ven ga spravi, smrkavec, ali te pa premlatim kot snop!"

"Ko pa ne gre. Naj ostane, saj nam ni na poti!"

Toda mati ni mislila tako in mu je prisolila dve gorki okrog ušes. Dobil bi jih še več, če se ne bi urno skril v kot in si glavo omotal s staro očetovo suknjo, ki je visela na žeblju, odkar očeta ni bilo doma.

"Ven pojdi Pejpa! Ne čakaj, da bi šla sama pote!" "Razderi posteljo, pa z lahkoto prideš do njega," jo je dražil stari in se muzal njeni nemoči.

Tedaj se je ženska že vsa zaripla nagnila čez posteljo in zgrabila Pejpa za drobne pesti, ki si jih je stiskal k ustom in ga začela vleči ven. Upiral se je, vreščal, kar je mogel, se otepal in brcal in roteče prosil:

**"Mama, mama!
Ne dajte me!
Teta, teta, ne
dajte me temu
možu!"**

Toda tetina roka ga je neusmiljeno vlekla in ga dvignila od tal. Deček se je v svoji nemoči

(Frankfurt) Novomašnik Mio Kekić med frankfurtskimi Slovenci letos septembra

vzpel in se zagrizel v njeno roko, da je kriknila, ga izpustila, toda tudi tako lopnila po glavi, da je vse zvezde videl.

"Zlodjevo seme fotifsko, zdaj me je še ugriznil! Čakaj, ti že posvetim!" In skočila je v kot po palico.

"Ženska, ne prenašli se. Jezna si," je vstal starec od mize, "in tudi krivična. Morala bi biti vesela in ganjena, da hoče otrok ostati pri tebi, ti pa psuješ in robantiš."

Stopil je k postelji, nekaj časa gledal dečka, ki se je zgrbil v kotu v klopčič kot jež, potem pa spregovoril s tako mirmim in kar malce žalostnim glasom, da je deček prisluhnil:

"Pejp večer bo. Sonce je že nizko in iti morava, midva siromaka." Stegnil se je čez posteljo in pogladil dečkove kuštrave lase.

"Pejp, saj lahko jokaš, če ti je hudo, toda daj mi roko, da bova šla." Prijel je dečkovo roko in ga obzirno dvignil in potegnil izza postelje. Potem se je usedel in si ga posadil na kolena. Vzela je ruto in jo ogrnil dečku čez ramena.

"Vidiš Pejp, to je mamina ruta. Vzela jo bova s seboj. Vselej, kadar te bo zeblo ali pa ti bo drugače hudo, ti jo bom privezal takole okoli vratu. Da te bo grela in ti bo laže. Grela te bo namesto mamine tople roke, namesto maminega toplega naročja. In z njo si boš obrisal oči, kadar boš jokal. In taki, kakor si ti, morajo veliko jokati. Veruj mi, ker jaz to dobro vem." Pejp ni razumel besed, razumel pa je pomirjajoči zvok starčevih besed, da je nehal na glas jokati in je samo hlipal vedno bolj poredkoma, kakor prihajajo sunki vetra po nevihti, dokler se popolnoma ne poležejo.

(Frankfurt) Ministranti in ministrantke ob novomašniku

Stari mu je zavezal ruto okrog vratu, da je njegova glava bila kakor temno rjava sončnica med zlatim kolobarjem rumene svile. Molitvenik pa je skril nekam v notranjost svoje suknje, ki je imela toliko žepov, kolikor je bilo na njej krp. Čevlje je potlačil po enega v zunanji žep, vstal od mize, prijel malega za roko in se napolil čez prag.

Tedaj je Pejp naredil še zadnji poskus, da bi zbežal, toda nič več tako odločno kot prej. Preden je iztrgal svojo roko iz starčeve šape, so se je stari prsti tako oklenili, da mu je roka odrevenela.

"No poslovi se, Pejp. Najprej od tete."

Ženska je pristopila, hlipala je in imela resnične solze v očeh.

"Zbogom Pejp! Zbogom, mali! Priden bodi, pa ti bo povsod dobro."

"Kakor tukaj," je dodal stari

dvoumno.

Ni se sklonila, da bi ga poljubila, samo rahlo ga je pobožala. Pristopil je Francek in se nekaj obiral, potem pa izvlekel iz žepa lončenega ptička z dvema luknicama, svoje prvo in najljubše glasbilo, in ga ponudil Pejpu: "Na, Pejp."

Pejp je samo žalostno pogledal in ni segel po njem. Francek mu je ptička stisnil v pest in Pejp ga je sprejel bolj zaradi ukaza kakor iz veselja. V tem trenutku ga ni mogla razveseliti nobena stvar, tako je bil prepaden.

Gusti je stal poleg in ni razumel, kaj se dogaja. Fani pa je mater vlekla za krilo in neprestano vpraševala:

"Mama, kam Pejp gle, kam gle Pejp? Mama slišiš, povej, kam gle Pejp!"

Toda mati je bila vprašanjan tako vajena, da jih ni niti slišala niti ni hotela nanje odgovoriti.

Starec je pogledal na sonce, nekaj zamrmral in se napolil prek dvorišča. Hodil je počasi in za seboj vlekkel dečka, ki se je hotel na vsak način osvoboditi

in je tulil, kar mu je dalo grlo, se upiral z obema nogama, da je s podplati drsal po tleh in pušal za seboj v pesku rahle sledove. Obraz mu je bil ves umazan od solz, smrklja in sline. Nazadnje je rjul tako hudo, da so se otroci z materjo skrili v kuhinjo in tam vsi štirje jokali. Starec in deček pa sta bila po nekaj korakih že v gozdu. Tam se je stari ustavil, potegnil dečka nekoliko k sebi in ga nekajkrat nežno pobožal:

"Jokaj Pejpe, kar jokaj, kolikor moreš, da ti bo lažje."

Prijel je dečka čez pas in si ga posadil na ramo. Potem je stopal dalje in začel potihoma prepevati. Pel je neki star, prastar napev z zateglim glasom in ni bilo mogoče razločiti, ali poje svatovsko ali pogrebno pesem, tako se je razpoloženje v glasu menjavalo. Čim glasneje je stari pel, tem rahlejšje je postajalo dečkovo ihtenje, dokler ni čisto obmolknil in je samo kdaj kdaj kratko zahlipal.

Sonce se je nagibalo v zaton in pod drevjem se je delal mrak.

Stari je stopal vedno nekam navkreber, ne navzdol ne navzgor in se je kdaj kdaj samemu sebi nasmehnil, kakor da se je spomnil česa žalostnega pa že davno pozabljenega. Skozi borov gozd so se videli samo še rdeči oblaki nizko nad obzorjem, ki so naglo izgubljali svoj krvavi nadih in postajali mlečno modri in čedalje temnejši. Od nekdaj se je oglasil zvon in starec je ugibal, kateri je. Morda zvoni na Gorenjem Seniku, morda na Straži? Zdaj sta že dva, ta drugi je gotovo na Dobri

Pokojna Pepca Borovič (1913 - 1995), prva z leve

in zdi se, da se oglašča še tretji pri Svetem Martinu ob Rabi.

"Le zvonite, vi, ki ste še ostali," je brundal stari sam vase. "Vaši bratje so morali na vojsko. Sicer bi zdajle gotovo slišal še martinjskega in trdkovskega, pa še iz Verice ali celo od Svetice. Toda teh ni več. Prelili so jih v topove. Kar naprej potrebujemo topov. Seveda, če nam jih pa sovražniki kar tako pobirajo iz rok. Ko pa otroci ravnaajo z njimi. Danes sem jih videl, otroke v uniformi. Te sedemnajstletnike! Niti cepi niti sekire še ne zna držati, pa bo puško držalo in s topovom ravnalo, revše. In Borinje jih je polno, teh otrok in starcev, ki niso za nobeno rabo več. Pa so le ves dan streljali in pokali, da se je tresla zemlja. Zdaj je vsaj mir. Topovi so utihnili, otroci in starci so se zvezleki v kasarne. Na vasi zavijajo samo psi in strmijo v nabuhli mesec, ki ima velik kolobar. Pa res, kolobar ima. Vreme se bo sprevrglo."

Po dolgi hoji je starec obstal na

vrhu hriba. Vzel je dečka z ramen, kakor da je hlood, in ga rahlo postavil na tla. Potegnil si je z rokavom čez čelo in še vedno držal dečka za roko, kakor da še ni čisto prepričan, da mali ne bo pobegnil.

"Suhec si, Pejpe, da te je sama kost, težak pa si kljub temu. Kar upehal sem se. Počijva malo. Zdaj je čisto vseeno, ali prideva pred polnočjo ali po polnoči domov. Usediva se semkaj v travo, saj še ni rose. Vleče rahel jug. Toda tvoje hlačke so mokre, in moja rama tudi. Kaj pa si naredil ti mali teliček?" Pejpe ni rekel nič. Strmel je v temne sence pod drevjem, kakor da od tam prihaja nevarnost.

"Ne boj se teme, Pejpe. Takim, kakor sva midva, je tema prijateljica. Nič nama ne stori. Pokrije naju in varno shrani: zakrpa in pobarva najino obleko, da sva kakor gospoda oblečena v črmino."

(se nadaljuje)

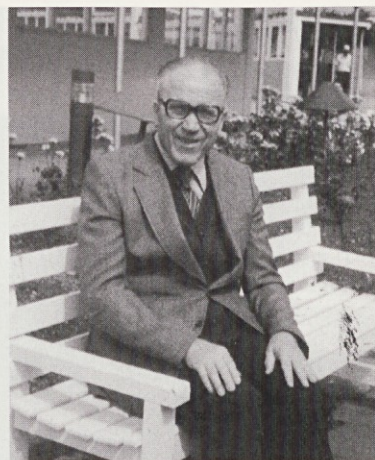
iz življenja naših župnij po Evropi

anglija

Letošnje vroče in sušno poletje v Angliji, skoraj dva meseca ni bilo nobenega dežja, je kljub temu privabilo v London množice turistov in študentov angleščine. Tako je naš dom bil skozi vse poletje poln raznih obiskovalcev in začasnih stanovalcev iz naj-

različnejših krajev Slovenije, zamejstva in dežel izseljenstva. Tokrat je bilo v Angliji rekordno število slovenskih duhovnikov, predvsem takih, ki so poleg študija še nadomeščali na angleških župnijah. Duhovnika **Jože Bokalič** iz Buenos Airesa in **Ivan Krajnc** iz Črenšovca v Prekmurju sta bivala kar v Našem domu. Na londonskih farah pa so nadomeščali tile duhovniki: **prof. dr. Jože Urbanič**, **prof. dr. Drago Ocvirk**, **prof. mag. Tone Jamnik** in časninar pri Ognjišču ter trenutno študent novinarstva v Rimu, gospod **Božo Rustja**. Prof. Ocvirk bo ostal v Londonu vse do prihodnjega januarja, medtem ko se bo prof. Jamnik sredi januarja 1996 vrnil v Anglijo in bo študiral v Oxfordu do julija prihodnjega leta.

Za britanski otok nenavadno vroče in suho letošnje poletje je verjetno povzročilo izredno veliko število smrti med našimi bolehnimi in ostarelimi rojaki. S tega sveta v večnost so v teh poletnih mesecih odšli: **Pepca Borovič** iz Derbyja, **Gašper Benko** iz Hedsforda (Staffordshire), **Pepca Mihelič** iz Bargoeda (Wales), **Tone Vavtar** iz Blackfielda (Hants) in **Tone Krnelj** iz Stoke-on-Trenta. Kar preveč jih je, da bi mogli objaviti njihove osmrtnice v eni sami številki NL. Pri nekaterih niti nimamo dovolj podatkov.

Pokojni Gašper Benko iz Hedsforda, Staffs., doma iz Goričkega v Prekmurju

Pepca Borovič (1913-1995) je v Gospodu zaspala 2. junija. Od nje so se rojaki poslovili v ponedeljek, 12. junija, s sv. mašo v župnijski cerkvi v Derbyju in jo pospremili na bližnje pokopališče, kjer odslej počiva ob pokojnem možu Štefanu.

Dočakala je lepo starost - 81 let, čeprav je v življenju veliko pretrpela. Rodila se je 29. 11. 1913 v Leobnu v Avstriji slovenskim staršem. Njen oče je bil tam rudar. Po prvi svetovni vojni se je družina preselila v Bosno (v Banjaluko). Pepca pa je že kot 12-letna deklica odšla za služkinjo in gospodinjico k nekemu zobozdravniku v Berlin. Tam je preživela grozote bombardiranja leta 1945. V Anglijo je prispela leta 1955 in se poročila s Štefanom Borovičem, zdaj že pokojnim možem.

Slovenska katoliška misija izreka sožalje Pepčini sestri Malči ter vsem drugim sorodnikom in prijateljem. Naj naša draga Pepca počiva v miru in Bog naj ji za vso njeno srčno dobroto poplača za večno srečo v nebesih.

Gašper Benko (1918-1995) je bolehal kar 22 let zaradi delne možganske kapi. Njegovo življenje je večji del potekalo na invalidskem vozičku. Ves čas mu je stregla in bila v oporo njegova zvesta žena Mary (irskega rodu). Umrli je 24. junija zadet od srčne kapi. Želel pa je biti pokopan na Irskem, v rodni deželi svoje žene.

Pokojni Anton Vavtar pred našim domom v Londonu (četrti z desne)

Pokojna Pepca Mihelič (1919-1995) iz Bargoeda v Walesu

Gašper je bil doma z Goriškega v Prekmurju, kjer se je rodil 23. decembra 1918. V Anglijo je prispel z vojnimi begunci leta 1947. Ves čas je bil zaposlen pri podjetju British Coal. Leta 1964 se je poročil z Mary, s katero sta ves čas živele v srečnem zakonu. Vdova Mary je pred kratkim pisala na našo misijo o Gašperjevi smrti. Pravi, da je bil Gašper dober mož in da ga zelo pogreša. V slovensko družbo ni dosti zahajal. Bil pa je dolgoletni naročnik Naše luči in njen zvesti bralec. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Pepca Mihelič (1919-1995) je odšla, po dolgi in mučni bolezni levkemije, s tega sveta v večnost 1. avgusta. S sv. mašo v župnijski cerkvi v Bargoedu smo se v torek, 8. avgusta, od nje poslovili slovenski rojaki, vaježanski prijatelji in znanci ter njeni sorodniki iz Slovenije. Po lepo opravljenem bogoslužju smo jo pospremili k večnemu počitku; njeno telo so upepelili v bližnjem krematoriju.

Pepca je bila rojena leta 1919 pri Sv. Lovrencu blizu Krškega. Ob nemški zasedbi 1941 je pobegnila v Avstrijo in se preživljala z varovanjem otrok. V Anglijo je skupaj s povojnimi begunci prispela 1947. Nekaj let je delala v tekstilni tovarni v Rochdaleu. Nato se je preselila v

Južni Wales in se zaposlila kot kuharica v Hengoedu, Park Rd. Tam je spoznala Franca Miheliča (Dražo), svojega, zdaj že vrsto let pokojnega, moža. Po poroki sta si kupila dom v Gilfahu (Bargoed) in tam, kljub njeni kasnejši težki bolezni, srečno živela do 1990, ko ju je Dražova smrt ločila. Po moževi smrti se je njeno zdravstveno stanje samo še slabšalo. Smrt je prišla za Pepco kot odrešitev od duševnega in telesnega trpljenja. Zdaj sta s pokojnim Dražem spet in za vedno združena v večnosti.

Bog ji daj večni mir in pokoj ter vedno plačilo in nebesih za vso njeno srčno dobroto in velikodušnost, ki jo je vedno izkazovala slovenski katoliški misiji in slovenski skupnosti v V. Britaniji.

Anton Vavtar (1925-1995) je za vedno zatisnil oči v ponedeljek, 7. avgusta, v bolnišnici v Southamptonu. Vzrok njegove smrti je bil maligni tumor v možganih. Njegova družina (vdova Dorothy, hčerki Tanja in Sonja ter sin Frank), sorodniki iz Slovenije, slovenski rojaki iz Anglije in številni prijatelji ter znanci so se od Toneta poslovili v četrtek, 10. avgusta, s sv. mašo v Blackfieldu in ga pospremili na bližnje pokopališče, kjer bo njegovo telo čakalo vstajenje.

Tone Vavtar se je rodil 8. marca 1925 v Sv. Križu (Gabrovka) pri Litiji. Vojna vihra tudi njemu ni prizanesla. Znašel se je na "nasprotni strani". Po vojni ga je pred smrtjo rešilo begunstvo. 26. decembra 1947 je emigriral v Anglijo. Spoznal se je z angleškim dekletom Dorothy in se z njo poročil ter si v bližini Southamptona ustvaril dom in družino s tremi otroki; danes so že vsi odrasli in preskrbljeni. Živel so mirno in srečno življenje, dokler se pri Tonetu ni pojavila zahrbtna bolezen, za katere posledicami je po kratkem, a mučnem trpljenju umrl.

Bil je velik dobrotnik mnogih slovenskih študentov, posebno deklet, ki so ob počitnicah prihajale k Vavtarjevim na izpopolnjevanje angleščine. V slovensko družbo sta Tone

in Dorothy vedno rada prihajala, zlasti na slovenske dneve.

Bog naj povrne Tonetu za vse dobro in naj ga nagradi z večno srečo v družbi svojih izvoljenih v nebesih.

Tone Krnelj (1917-1995), eden od najzvestejših članov slovenske katoliške skupnosti v Derbyju, je v petek, 18. avgusta, nenadoma odšel s tega sveta v večnost. Umril je za srčno kapjo. Čeprav je bila pogrebna maša v župnijski cerkvi v Stoke-on-Trentu ob dokaj zgodnji jutranji uri, se je je udeležilo kar lepo število naših rojakov iz okolice Derbyja, Birminghama in Leedsa. Po sv. maši smo ga spremili na zadnji poti in njegovo telo položili k večnemu počitku v bližnjem krematoriju.

Tone je bil rojen 10. junija 1917 v Št. Petru na Krasu (današnji Pivki). V Anglijo je prispel kot vojni begunec 1948. Prva leta življenja na Otoku je delal v rudniku v Walesu - kar celih 14 let. Končno je dobil lažjo zaposlitev v tovarni električnih izdelkov v Stoke-on-Trentu. Pri tem delu je ostal 16 let - do upokojitve.

Že leta 1958 se mu je posrečilo, iz za železne zaveses takratne Titovine, dobiti k sebi deklet z njegovega rodnega Krasa, gospodično Francko Kruh iz Zagorja pri Pivki. Poročila sta se in si ustvarila topel dom. Živela sta mirno in srečno življenje. Redno sta se

Pokojni Tone Krnelj (1917-1995), Stoke-on-trent, doma iz Št. Petra na Krasu

udeleževala slovenskega bogoslužja v Derbyju in slovenskih prireditev po raznih krajih Anglije.

Ko sta se s Francko upokojila, sta rada počitnikovala v domačih krajih na Krasu, čeprav je bil Tone zadnja leta že slabega zdravja. Pred desetimi leti ga je zadela delna srčna kap. Ob skrbni strežbi svoje dobre žene si je opomogel. Kasneje je prišla nadenj tudi naduha. Ob drugem napadu srca je zadet od kapi podlegel.

Naj mu Bog da večni mir in pokoj ter večno srečo v nebesih. Katoliška slovenska skupnost se ga bo spominjala v svojih molitvah. Njegovi dobri ženi Francki, sorodnikom in prijateljem izrekamo iskreno in čuteno sožalje.

ŽPS slovenske katoliške misije

ZAHVALA

Podpisana Irena ZAJC, študentka iz Leicesterja v Veliki Britaniji, se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste mi kakorkoli pomagali med mojim študijem v VB, posebej g. S. Cikaneku in družinam Zankar, Zupančič in Kravos.

Irena Zajc

avstrija

GRADEC

Praznovanje rojstnega dneva gosпода Stanka

V Naši luči (junij, julij, avgust 1995) smo poročali, da je naš župnijski svetnik g. **Stanko Kunstek** junija dopolnil 60 let življenja. Na praznik sv. Trojice je obhajal svoj "okrogli" jubilej v krogu njegove družine in ob navzočnosti Patrov minoritov, cerkvenega pevskega zbora in drugih članov graške slovenske skupine. Ker je tisto nedeljo deževalo in nismo mogli praznovati na vrtu, so patri minoriti dali na razpolago mladinski dom (Jugendheim), mize in stole za približno 40 ljudi.

Ob 9.15 je bila v slovenski kapeli sv.

maša. Po božji službi smo se zbrali v naši kleti k čaju ali kavi. Okrog poldne smo šli in dvorano, kjer so nas za "pod zob" čakale razne vrste pečenega mesa na žaru, solate in na koncu sladice ter alkoholna in nealkoholna pijača. Za meso na ražnju je skrbel g. **Emil**, za muziko pa g. **Edi**.

Vse, kar so navzoči pojedli in popili, je plačal slavljenec.

Za vso veliko skrb, ki jo je delil s patri minoriti in družinskimi člani, za prijaznost ter tako dobro in obilno pogostitev izrekamo g. jubilanu pristrčno zahvalo in Bog lonaj!

E.A.

PREDARLSKA

Ponovitev nove maše.

Julija so v Sloveniji novomašna slavlja. Na petrovo posvečeni novomašniki obhajajo v domačih župnijah prvo daritev. To je pomemben dogodek za kraj, zato se farani potrudijo, da je čim bolj slovesno. Pri pripravah sodeluje skoraj vsa župnija. Tako slovesnost je doživela prvo julijsko nedeljo župnija Begunje na Notranjskem. Novo mašo je "zapel" g. Franc Švigelj. Je član mednarodne duhovne skupnosti "Delo", ki ima svoj sedež v Bregenzu na Predarlskem. Študiral je v

Innsbrucku, posvečen pa je bil v Ljubljani. Zaradi tega je imel na tretjo nedeljo v juliju ponovitev nove maše za Slovence na Predarlskem. To je bila prva taka slovesnost v tem kraju, kar imamo Slovenci bogoslužje v domačem jeziku.

V sredo pred tretjo nedeljo je imel g. novomašnik v samostanski cerkvi ponovitev za duhovno skupnost "Delo" in njihove bližnje znanke v Bregenzu, v nedeljo, 16. julija, pa ponovitev za slovensko skupnost v starodavni cerkvi sv. Petra v Rankweilu, kjer se zbiramo dvakrat mesečno k slovenski maši. S pesmijo "Novomašnik bod' pozdravljen", v spremstvu narodnih noš in precejšnjega števila vernikov smo pospremili novomašnika v cerkev. Pozdrave in čestitke mu je zaželel izseljenski duhovnik, šopek rož in izraze veselja v imenu vernikov pa mu je izreklo slovensko dekle. Pridružili so se nam tudi Slovenci iz Švice in Liechtensteina.

V pridigi je novomašnik razložil svojo pot in odločitev za poklic. Glavno vlogo so odigrali starši, ki so mu z besedo in zgledom kazali vrednote duhovnega poklica. Posredno so mu pomagali tudi drugi, zato se je vsem pristrčno zahvalil in jim obljubil spomin pri molitvi in daritvi. Pri tem je imel v mislih tudi naše ljudi, ki živijo v tujini.

Za ubrano petje je poskrbel naš cerkveni zbor, ki redno poje pri slovenskih mašah.

Po novomašnem blagoslovu in končani slovesnosti v cerkvi smo se zadržali na velikem prostoru pred cerkvijo, da osebno izrečemo čestitke in dobre želje novomašniku. Ob prigrizku in domačih dobrotah, ki so jih pripravile pridne gospodinje, smo lahko vztrajali v prijateljskem pogovoru. Tudi vročina je že dodobro pritiskala in vsak si je lahko potešil žejo.

Kjer se Slovenci zberejo, ne sme manjkati slovenska pesem. Kar spontano se je oglasila pesem v pozdrav in dobrodošlico slavljencu. Ob 12. uri, ko so se oglasili zvonovi z bližnjih zvonikov, smo zapeli še angelovo češčenje in se poslovili.

G. novomašnik je nastopil prvo službeno mesto kot kaplan v mestni župniji Kranj. Zahvaljujemo se mu, ker

(Gradec) Naš slavljenec g. Stanko Kunstek

Novomašnik Švigelj s Slovenci iz Predarlske

je prišel med nas in opravil sv. mašo. Želimo mu božji blagoslov na njegovi duhovniški poti in mu kličemo na mnoga leta!

Slovenci iz Predarlske

belgija

LIMBURG - LIÈGE

XXXV. SLOVENSKI DAN

Najprej opozarjamo, da slovesnosti ob XXXV. slovenskem dnevu, ta je vedno v Kultureel Centrumu v Eisden, ne bodo 6. in 7. oktobra, kot je bilo rečeno v zadnji Naši Luči, temveč teden dni pozneje, t.j. 13. in 14. oktobra.

Program bo naslednji: V PETEK, 13. okt., bo v Kultureel Centrumu v Eisden ob 20. uri akademski večer, kjer bo društvo Slomšek izreklo priznanje nekaterim večdesetletnim sodelavcem. Navzoči bodo tudi zastopniki občine Maasmechelen. Srečanje bo obogatil trnovski pevski zbor iz Ljubljane.

V SOBOTO, 14. okt., bo ob 17. uri služba božja v gledališki dvorani, pri kateri bo pel trnovski pevski zbor iz Ljubljane.

Sledil bo kulturni program, pri katerem bodo sodelovali:

Mešani pevski zbor Trnovo,

Mešani in moški zbor Slomšek, Slovenska folklorna plesna skupina iz Nizozemske.

Prosto zabavo, začela se bo ob 20. uri, bodo vodili Saleški fantje.

G. Ervin Kralj, umetnik iz Slovenije, nam bo v slikarski obdelavi v dvorani predstavil slovenske starožitnosti.

Sestre in bratje, 35. SLOVENSKI DAN naj zaradi ugledne zgodovine, programa in zaradi vzornih sodelavcev, od katerih nekateri služijo našim skupnim idealom že od začetka, postane naša SKUPNA zadeva. Za ta praznik smo SOODGOVORNI vsi Slovenci. Počastimo in podprimo ga vsaj s svojo NAVZOČNOSTJO.

Računamo tudi na najbolj oddaljene...

V tistih dneh bomo imeli okrog 40 gostov iz Slovenije. Rojake iz Limburga zelo prosimo, da bi te dobre sodelavce z veseljem za nekaj kratkih dni bratsko gostili. Pred leti ste sprejeli člane moškega zbora Mirko Filej iz Gorice. Ti ljudje ne pozabijo Vašega prijateljstva in gostoljubnosti. Povabile so me, da sem pri njih v Rupi ponovil svojo zlato mašo. V spomin so mi ti dobri ljudje kupili kelih. Kakšno veliko presenečenje! Bodimo gostoljubni tudi tokrat!

Za Vašo dejavno naklonjenost in SODELOVANJE Vam bomo hvaležni, kot smo zelo hvaležni vsem, ki so nas spremljali skozi skoraj 50 let.

Često smo bili prisiljeni plavati proti toku in zgodovina nam je dala prav! Hej, bodimo GOSTI!

Pridite!

Povabite znance in prijatelje!
Iskrena hvala vnaprej!

Piknik: Zadnje nedeljo v avgustu je imel "Slomšek" vsakoletni piknik. Mnogi so vložili veliko truda v priprave in postrežbo. Srečali smo ljudi, ki jih drugače skoraj ne vidimo. Hvaležni smo ge. Zinki Strgar, ki nam vsako leto za piknik daje na uslugo svoje zemljišče pod smrekami.

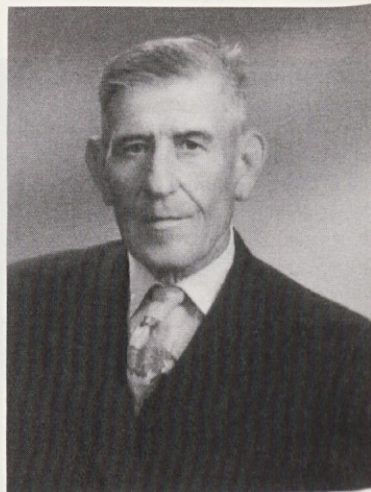
Vinko Žakelj

francija

PARIZ

Večina Francozov je avgusta na počitnicah in dopustih. Tako je tudi z našimi verniki po Franciji in v Parizu. Med tem časom nimamo veliko drugega dela, zato se ukvarjamo s slovensko mladino, ki pride od doma in z drugih kontinentov na ogled Pariza ali pa obiskujejo šolo francoskega jezika. Z večino mladih iz Slovenije smo imeli lepe stike in reči moramo: "Hvala Bogu, da imamo še vsaj nekaj mladine, ki se zanima za resne stvari doma, po

Pokojni Ivan Muhvič

Pokojni Alojz Car

svetu in v Cerkvi." Ni vse gnilo, kot se včasih sliši iz ust pesimistov in ljudi, ki gledajo vse po svoje. Večeri, ko smo se pogovarjali o Bogu, življenju vsakega človeka ter o dogodkih po svetu in doma, so bili neverjetno lepi. Beseda da besedo in že se vname pogovor, kot se za take priložnosti spodobi. Res pa je, da vsi niso na istem nivoju; včasih se človeku kar ježijo lasje, ko vidi, kaj delajo in mislijo mladi doma. Pri nekaterih sem ugotavljal, da jih prav razmere v družinah potiskajo v praznino. Občutki so mi navdihnili misel, da je še veliko dela tako doma kot po svetu in da bo treba še veliko delati v Gospodovem vinogradu za prihodnost človeka, naroda in družbe. Ni vse zlato, kar se sveti, a vse tudi ni rjavo, kar zgleda rjavo ali črno. Vsak ima svoje misli, svoj način delovanja in gledanja na stvari in svet. Ne pretiravajmo ne na levo, ne na desno, ne letajmo preveč v višine, ampak glejmo življenje tako, kot je, pa bodo poveza-ve med ljudmi boljše. Če se mostovi med narodi podirajo in v svetu divjajo vojne, je vzrok prav v tem, da ne znamo biti dovolj umetniki in ustvarjalci miru v svojih srcih. Mir se kuje v ravnotežju med srcem in mislijo vsakega izmed nas. Oznanjati Kristusa z besedo je težko. Pričevati o Kristusu v svetu pa je nemogoče, če srce ni polno miru, dobre volje in veselega navdušenja. Naj bo naša beseda vedno kristalno čista in naša srca vedno odprta svetlobi, od koder lahko pride v naše

župnijsko občestvo nekaj več toplote in razumevanja. Mladina iz Slovenije mi je v mesecu avgustu dejala: "Tu se počutimo kot doma!"

FERRIERES - Marne-la-Vallée

Na vzhodnem delu pariške regije smo se v četrtek, 1. junija, v Ferrièresu poslovlili do pokojnega Ivana Muhviča. Doma je bil v Dolnih Žagarih pri Čabru (Republika Hrvaška), kjer se je rodil 3. marca 1904. V Francijo je prišel leta 1933 in delal kot gozdni delavec tako kot mnogi njegovi rojaki iz okolice Čabra in kolpske doline. Ves čas je živel z družino Marte in Antona Janeža. Ker mu v zadnjem času Janeževa zaradi bolezni in starosti nista mogla več dajati potrebne nege in oskrbe, je od leta 1989 pa vse do svoje smrti, 27. maja 1995, preživel v domu za ostarele v Ferrièresu. Lepo število rojakov in znancev z obeh strani Čabranke in Kolpe se je zbralo z duhovnikom Martinom Reteljem na pogrebu, najprej pri pogrebni maši v župnijski cerkvi, nato pri grobnici družine Janež, kjer čaka vstajenja. Naj počiva v miru!

THOIRY - Yvelines

Štirinajst dni za smrtjo in pogrebom pokojnega Ivana Muhviča je bilo pogrebno slovo na drugem, zahodnem delu pariške regije. Poslovlili smo se od pokojnega Alojzija Cōra (Francozi so ga "prekrstili" v Aleksija). Rojen je bil leta 1911 v vasi Radovci v župniji Grad na Goričkem. V Francijo je prišel leta 1927. Najprej je delal na kmetiji, kasneje pa na graščini v Thoirju kot hišnik, šofer, vrtnar in še kaj. Tam je živel s svojo ženo Marijo Gašparac, s katero se je poročil v Parizu leta 1957. Zaznamovan je bil s trpljenjem, saj je bil večkrat operiran; zlasti težak je bil zadnji mesec pred smrtjo. Zakramente za bolne in umirajoče mu je podelil krajevni župnik. Umrli je v soboto, 10. junija. Pogrebno slovo z mašo 14. junija v Thoirju je ob krajevnem duhovniku vodil slovenski duhovnik Martin Retelj. Zbralo se je lepo število prijateljev in znancev pokojnega in družine,

tudi nekaj Slovencev, ki smo mu skupaj pri odprtem grobu zapeli domačo slovensko pesem. Ženi in sorodnikom v Franciji ter Sloveniji izražamo naše globoko sožalje, vse pa naj nas spremlja vera in upanje, da nas bo naš Oče zbral pri sebi, saj je pri njem prostor že pripravljen.

Loreto pri Arrasu

Vsako leto se 15. avgusta verniki iz severa Francije in drugih krajev srečamo pri Mariji v Loretu. Letos je sveto mašo ob 10. uri vodil **Silvester Česenik**. V cerkvi se nas je zbralo kar precej. Petje med sveto mašo je vodil gospod **dr. Janez Zorec**; mašno liturgijo pa je pripravil **gospod Jean**. Petje, molitve in vse je bilo odlično pripravljeno, ljudje pa so z velikim veseljem prepevali Mariji na čast. Sv. maša je bila darovana za pokojnega duhovnika **Stanislava Kavalarja**, kar je še prispevalo k globoki molitvi in darovanju. Pohvaliti je treba **gospoda Vinka Razložnika** in cerkveni pevski zbor, ki so vse pripravili po njihovih običajih in šegah. Med verniki je bila tudi družina Zorec iz Argentine, tako da so se ljudje tudi z njimi lepo pogovorili in izmenjali verske in narodne izkušnje. Po sveti maši smo se vsi za nekaj časa dobili pred cerkvijo in v okrepčevalnici ter si tako povedali vse novice. Največ

Pokojni Stanislav Jazbinšek

Stanko Jazbinšek s svojo sestri Marijo

besed je bilo o praznovanju 50. obletnice konca vojne in o življenju v Sloveniji. Vsak je imel veliko povedati, da se je vse zavleklo pozno v popoldan. Vsi smo bili ene misli, da nam Marija, božja in naša Mati daje veliko milosti in ljubezni. Vsem prav lepa hvala za vso pripravo in delo!

BILLY-MONTIGNY

Na praznik Marijinega vnebovzdetja sva z g. Vinkom obiskala bolnega **Stanislava Jazbinška**, ki je zelo trpel zaradi rakovega obolenja. Ker je sam tako želel, sem mu ob navzočnosti njegove mame in sestrične podelil zakrament za bolne in umirajoče. 19. avgusta je na kliniki svete Katarine v Arasu mirno zaspal v Gospodu. Imel je samo 56 let. 22. avgusta smo se mnogi njegovi slovenski in francoski prijatelji v velikem številu zbrali v slovenski kapeli svete Barbare. Kapela je bila nabito polna in v njej smo vsi z njegovo mamo in sorodniki molili za mir njegove duše. Gospod Stanko je bil zidar in kot tak je bil vedrega značaja in odprt za slovensko stvar. Njegova mama mu je v srce vtisnila globoko vero, slovensko miselnost in znanje slovenskega jezika. Pogrebno slovo s sv. mašo je vodil Silvester Česnik. Med sveto mašo je prepeval slovenski zbor, ki mu je ob slovesu zapel: "Mari-

ja skoz' življenje...!" Njegovi mami ter sorodnikom v Franciji in Sloveniji izražamo globoko sožalje. Gospod, daj mu večni mir!

Program Méricourt 1995

Oktober

1. 10. 1995   Martin Retelj
15. 10. 1995   Martin Retelj

November

1. 11. 1995   Silvester Česnik
12. 11. 1995   Silvester Česnik

December

3. 12. 1995   Silvester Česnik
24. in 25. 12. 1995   Silvester Česnik

Chilleure-aux Rosi (Loiret)

Skupna maša bo prvo nedeljo v oktobru, to je 1. oktobra 1995. Sv. maša bo ob pol enajstih dopoldne, in to v slovensčini in francoščini. Eno uro pred sv. mašo bo priložnost za zakrament sprave. Vsi prisrčno vabljeni.

PARIZ

Program šole in verouka ter veroučne teme za mladino po sv. birmi do božiča:

8. oktober 1995

(Abraham je iz molitve črpal vero in dal obljubo Bogu)

22. oktobra 1995

(Mojzesova molitev je podoba srednjiške molitve)

5. november 1995

(David in kraljeva molitev v stari zavezi)

19. november 1995

(Elija, preroki in spreobrnjenje srca)
3. december 1995
(Psalmi - najlepša molitev v stari zavezi)

17. december 1995

(Molitev spremlja vso odrešenjsko zgodovino)

Prosimo, da ste točni in se programa držite. To je najlepša molitev, ki se pogosto spremeni v spoštovanje Boga in sočloveka.

Vsem želimo lep napredek pri rasti k Bogu!

uredil Silvester Česnik

Sedmo Višarsko srečanje

V nedeljo, 6. avgusta, smo se na Svetih Višarjah zbrali že na tradicionalnem srečanju Slovenskih krščanskih izseljencev Zahodne Evrope, za mejstva in Slovenije.

Najpogumnejši so šli peš iz Žabnic, med njimi tudi skupina mladih iz Argentine, in med potjo zmolili križev

Pokojni Anton Petrič (1932 - 1995)

pot, ki ga je vodil **gospod Rihar**. Na vrhu jih je pozdravilo vroče poletno sonce in množica ljudi, ki je prispela z gondolo. V Slovenskem domu srečanja je vse navzoče pozdravil **dr. Peter Vencelj**, državni sekretar za Slovence po svetu. Iz njegovega govora je omembe vreden poudarek, da je komunizem v 50 letih zapustil v slovenskih glavah takšno moralno predrugačenje, da je vprašanje, ali smo sploh sposobni v tako kratkem času dojeti, kaj se nam je zgodilo. Zato je tudi do sprave še daleč.

Ob 12. uri smo do zadnjega kota napolnili cerkev, ki je bila premajhna za vse. Iz vseh grl je zadonela Marijina pesem. Pri sveti maši, vodil jo je koprski škof **Metod Pirih** s sobrati iz domovine in Evrope, smo bili pozorni na njegove besede. Dejal je, da nismo dovolj čuječi in ne znamo pravočasno ukrepati, da bi določili smernice za sedanjost in prihodnost.

Čeprav smo bili navzoči pri tej sveti maši samo Slovenci, je bil del svete maše in kratek nagovor tudi v italijanščini - grenka kaplja v naša srca, saj tega nismo pričakovali, marsikdo se je spomnil na Kaplana Čedermaca. Sklepna pesem "Marija skoz' življenje" nam je iz src pregnala črne misli. Po sv. maši smo se vsi zbrali za skupinsko fotografijo, nato pa z znanci in prijatelji klepetali v pozne popoldanske ure.

Moja želja je morda egoistična, vendar bi želel, da je to srečanje, srečanje Slovencev in naj ga ne zamenjamo s srečanjem "treh dežel".

Ložar

NICA

26. julija 1995 je po kratki in težki bolezni v bolnišnici Šempeter pri Gorici umrl **g. Anton Petrič**. 4. julija je iz Nice odšel v Slovenijo na počitnice, urejevat hišo, ki jo je kupil v Trnovem pri Grgarju. 12. julija, ko je bil na obisku pri sestri, mu je postalo slabo in so ga odpeljali v bolnišnico. Tam je vse dni do smrti ležal v nezavesti. Ker je imel notranjo krvavitev, so ga operirali.

21 let je v Nici delal v tovarni transformatorjev, potem pa še 12 let v Monacu kot električar. Najbrž se je pri iz-

delavi transformatorjev počasi zastrupljal s pirelenom, da je v svojem 63. letu tako naglo umrl.

V Nici smo se že skoraj vsi razšli na dopust, ko nas je osupla vest, da g. Toneta ne bo več med nami. Vsako nedeljo je prihajal k slovenski maši. Ko smo se nekateri za Veliki Šmaren zbrali v Logu pri Vipavi, smo popoldne šli v Trnovo na njegov grob, kjer je pokopan.

Njegovi družini in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje in jim zagotavljamo našo pozornost v molitvi za njegovo večni počitek v Bogu.

MARSEILLE

V soboto, 21. oktobra, popoldne ob 5. uri se bomo zbrali pri slovenski sv. maši v kapeli sester na Rue Breteuil. Povabite tudi vse rojake in njihove družine.

nemčija

BERLIN

Poletno dogajanje med berlinski-mi Slovenci

Ob koncu letošnjega šolskega in veroučnega leta smo se v Berlinu **poslovlili od učiteljice Dragice Breskvar**. Sicer bi prof. Breskvarjeva ostala v Berlinu še dve leti, toda pritisk nekaterih članov upravnega odbora društva Slovenija je bil tako velik, da tega ni več mogla zdržati, zato se je odločila, da se bo vrnila v Slovenijo. V čem je bil po mnenju nekaterih članov upravnega odbora društva Slovenija njen "greh"? "Pregrešila" se je s tem, ker je kot učiteljica sodelovala s slovensko župnijo in tudi tam z otroki pripravljala kulturne prireditve. Sicer pa je tisti večer, ko se je gospa Breskvarjeva poslavljalja, dramska skupina slovenskega dopolnilnega pouka zaigrala igro z naslovom Čudežni pisalni strojček. Naj obnovim vsebino igre, ki jo je zapisal Smiljan Rozman:

Kralj Bum (kasneje Bumbubum) se s svojim generalom in ministrom že leta vojskuje s sosedom, kraljem Bumbubom. Kralja se sploh ne poznata, vendar tradicija zahteva vojskovanje. "Nekoga pač moraš sovražiti!" pravi kralj Bum. Najpomembnejše dnevno opravilo za obe kraljestvi je priprava na boj - streljajo s pravimi

(Pariz) Pri skupnem obedu na praznik svete birme letos, ko je naše otroke obiskal škof Uran

Plesnoakrobatska skupina "Flip" iz Pirana v Berlinu

granatami, vendar v gozd, štejejo zmage po številu podrtih dreves. Mladi kraljevič Bum, deček Lojzek (mali izumitelj), dvorna gospodinja Špela in kraljica Mojca, Bumbumova hčerka, so proti vojni.

Kralja "vzdržujeta" sovraštvo z izmenjavo pisem, v katerih se zmerjata in jezita drug na drugega. Ta pisma mora prepisovati kraljevič Bam, da bi se vsaj tako naučil sovražiti kralja Bumbuma. Lojzek izumi čudežni pisalni strojček, ki vse sovražne besede spremeni v prijateljske...

Na koncu seveda zmagata prijateljstvo in ljubezen, kralja pa zaigrata, kot se zanju spodobi - partijo šaha, saj je to kraljevska igra.

Po odrski igri so otroci gospe Breskvarjevi izročili vsak po eno vrtnico, ji stisnili roko in se od nje poslovili. V imenu šolskega odbora se je učiteljica zahvalila gospi Marija Weber. Kot duhovnik sem se ji zahvalil takole:

1. za lektoriranje knjige Iz spomina v spomin (ob 25-letnici slovenske župnije);

2. ker niste zanemarili slovenske župnije na kulturnem področju;

3. ker ste med berlinskimi Slovenci kolikor toliko "normalizirali" mnenje, da učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka lahko pride tudi v župnijske prostore;

4. hvala za vse vaše kulturne prireditve, ki ste nam jih skupaj z otroki pripravili.

Gospa Breskvarjeva je bila v Berlinu rada. Prav zato naj njeno bivanje in odhod iz Berlina zaznamujemo s kitico Gregorčičeve pesmi:

In to ti nič ni mar,
da dragi srčno vdani
ti kličejo: OSTANI,
nikar od tod, nikar!
Zakaj nazaj?
NE vprašajte, zakaj!

Tudi v juliju, čeprav so bile počitnice, je bilo v prostorih slovenske župnije živahno. V veliki dvorani so namreč osem dni preživela **dekleta plesnoakrobatske skupine Flip iz Pirana**, ki so nastopale na 10. svetovni gimnastradi. Srečni smo bili, ker smo tako tudi sami veliko prispevali, da so lahko dekleta sploh sodelovala na tej veliki prireditvi in da je prav zaradi njih na olimpijskem stadionu en teden plapolala slovenska zastava. Sicer pa še nikoli od nobene skupine, ki je bila gost naše župnije, nismo dobili toliko zahval, kakor prav od skupine "FLIP". Tako nam je Nina zapisala: "Še enkrat se vam zahvaljujem za vaše gostoljubje, predvsem pa za odlično hrano." Živa, tudi ena izmed "flipic", pa je takole izrekla svojo zahvalo: "Zahva-

ljujem se vam za ves trud, ki ste ga vložili za nas." Rebeka je med drugim zapisala: "Zahvaljujem se vam za vašo neizmerno gostoljubnost." Tudi mi se skupini zahvaljujemo za lep plesnoakrobatski nastop, ki nam ga je pripravila v veliki dvorani. Vsi smo bili veseli, da je skupina dobro zastopala Republiko Slovenijo med petindvajset tisoč nastopajočimi z vsega sveta.

Tretji konec tedna v juliju smo se na Zaplazu pri Čatežu zbrali **berlinski Slovenci, mešani pevski zbor iz Trebnjega, člani ansambla OBZO-RJE iz Železnikov pri Škofji Loki** ter **mnogi naši prijatelji in znanci**.

Najprej smo v Marijinem svetišču opravili mašno daritev, pri kateri je o domovini, zdomstvu in veri razmišljal domači župnik **gospod Marko Pajk**. Nato smo imeli kosilo, med katerim smo med drugimi pozdravili tudi novega berlinskega župnika, **gospoda Izidorja Pečovnika** (župnijo bo prevzel 1. novembra 1995).

Srečanje smo končali s piknikom med vinogradi, kjer so nas zabavali ansambel Obzorje, **Leon Perdan** s svojimi čarovnijami, oktet Lipa in mešani pevski zbor iz Trebnjega.

Vsem, posebej še pevcem iz Trebnjega in njihovem župniku, gospodu **Janezu Celarju**, se najlepše zahvaljujemo za povabilo, za kosilo in piknik.

Učiteljica gospa Dragica Breskvar se poslavlja iz Berlina.

Prav tako se zahvaljujemo berlin-skemu Slovincu **Jožetu Flajsu** za organizacijo in njegov prispevek za naše dobro počutje.

Martin Horvat

FRANKFURT

Ponovitev nove maše smo doživeli v nedeljo, 3. septembra. Jezuitski pater Mio Kekić, ki končuje triletni študij teologije v Frankfurtu in se je rad udeleževal naših nedeljskih srečanj pri slovenski maši, je prvič stopil pred naš oltar v mašnih oblačilih. Ker se je marsikomu priljubil s svojim skromnim nastopom in lepim petjem, se je za njegovo novo mašo med nami zbralo veliko Slovencev iz Frankfurta in iz bližnje in daljne okolice. Celó iz skoraj 100 kilometrov oddaljenega Dehrna onkraj Limburga so prišli. Cerkev Marijinega Srca je bila skoraj polna, tako da je bil lep pogled ne samo proti oltarju, za katerim je stal novomašnik, ampak tudi od oltarja proti polnim klopem. V prvih klopeh so za barvitost poskrbele narodne noše folklorne skupine slovenskega društva Sava. Pred tem so nastopali v enem izmed sosednjih mest, kjer so svoj nastop skrajšali, da so lahko pohiteli na novo mašo. Novomašnik Mio doživlja v Sloveniji podobno usodo kot marsikateri od slovenskih otrok v Nemčiji: Tako kot je marsikateremu otroku slovenskih staršev postal prvi jezik nemški, ker pač živijo v tem okolju, tako je za Mia prvi jezik slovenski, čeprav je otrok hrvaških staršev. Njegovi starši so se namreč priselili v Portorož iz hrvaške Istre. Tako je Mio zrasel v Sloveniji in mu je Slovenija postala domovina, kjer bo tudi deloval kot jezuitski duhovnik. Seveda pozna tudi jezik svojih staršev in je bilo na njegovi novi maši v Portorožu slišati tudi hrvaško besedo. Ker smo Slovenci majhen narod, ki redko doživí, da bi kdo, ki je član drugega naroda, sprejel naš jezik za svojega, se vedno počutimo počeščene, če spoznamo koga, ki se mu zdi to vredno. Prav tako pa nas prizadene, če spoznamo otroka slovenskih staršev, ki ne zna slovensko. Tudi če se je odločil vse življenje preživeti v Nemčiji, kjer je rojen, imajo

(München) Udeleženci duhovne obnove v Pollingu

njegovi starši, stari starši in tudi ves slovenski narod pravico želeli, da bi se naučil tudi jezika svojih staršev.

Posebnost novomašnega slavlja v Frankfurtu je bila, da ni bilo posebnega novomašnega pridigarja, ampak je novomašnik odgovoril na nekaj zanimivih vprašanj. Ker je najprej končal srednjo medicinsko šolo, je vse zanimalo, zakaj ni postal zdravnik, ampak duhovnik. Povedal je, da je vedno želel delati v poklicu, v katerem bi lahko pomagal ljudem. Kot zdravnik je imel namen iti v misijone in zdraviti revne ljudi. Zato je navezal stike z jezuitskim misijonarjem p. Kokaljem. Ko pa je bil pri vojaki v Prištini na Kosovu, je zelo pogrešal slovensko okolje in predvsem nedeljsko mašo. Poiskal je stik s takajšnje katoliško župnijo, ki jo sestavljajo predvsem starodavni hrvaški priseljenci (brez njih najbrž katoličanov na Kosovu ne bi bilo). Ker duhovnik ne more biti vedno navzoč med njimi, saj mora oskrbovati veliko področje, se ljudje tudi sami zbirajo pri molitvi in prijateljskem pogovoru. Med njimi je Mio spoznal, da je molitev prijetna in prinaša zadovoljstvo in predvsem milost. Ko se je vrnil od vojakov, se je udeležil duhovnih vaj pri jezuitih v Mariboru, kjer je spoznal, da je božja volja, da dela za božje kraljestvo, vendar ne kot zdravnik v misijonih, ampak kot du-

hovnik - jezuitski pater v Sloveniji. Študij je po jezuitski navadi za nekaj časa odložil, da bi spoznal, kaj bo življenje od njega kot duhovnika zahtevalo. Odločil se je za delo z mladino in učil verouk v ljubljanski župniji Dravljje. Zato se je najbrž takoj priljubil tudi naši mladini. Škoda le, da je bil preveč zaposlen s študijem in ni mogel večkrat s svojo kitaro in lepim glasom navduševati naše mladine. Upamo, da bo še kdaj prišel med nas, mogoče kot ljudski misijonar, da bi vse nas navduševal za krščansko življenje in ljubezen do slovenskega jezika.

Novomašno slavlje smo po stari slovenski navadi sklenili z gostijo v dvorani. Srečanju v dvorani smemo reči gostija, saj nismo imeli na mizah samo tradicionalnih kranskih klobas, ampak so naše pridne gospodinje napekle toliko dobrega pečiva, da so mize zgledale kot na novomašni gostiji. Domov smo odhajali s prijetnim vtisom, ki ga je vsak potrdil s kratkim stavkom: "Lepo je bilo". In da ta redki dogodek ne bo šel prehitro v pozabo, nas bodo spominjale spominske podobice, ki smo jih razdelili več kot dvesto.

MÜNCHEN

Čas dopusta je mimo in naši ljudje, ki so večinoma bili doma, se vračajo na delovna mesta.

V naši fari je bilo zato bolj mirno, zlasti se je to poznalo pri mašah. **Prof. dr. Borut Košir** se je tudi letos žrtvoval, da ni bila fara zapuščena. Farani so ga bili veseli in si želijo, da bi drugo leto spet prišel nadomeščevat, saj je tako prijazen, zna razložiti božjo besedo in je prijeten sobesednik. Naše farno življenje dobiva spet svoj tek.

Družina Turšič se vrača domov. Za farno je to škoda, saj sta bila oba vedno pripravljena pomagati. Zanju je to pridobitev, saj bosta živela v domačem kraju. Želimo jima vse dobro in se jima zahvaljujemo za vse, kar sta fari dobrega naredila.

Med našimi rojaki je spet kosila smrt. Njena žrtev je postal **G. Ivan Vohar** iz Melinec. Malokdo je poznal gospoda Voharja, ker se je držal bolj doma pri družini. V München je prišel leta 1970, po poklicu je bil tesar, tukaj pa je delal tudi kot žerjavist. Dalj časa je bolehal in bil tudi invalidsko upokojen. Zahrbtna bolezen mu je vzela življenje, ko je bil star komaj 55 let. Pokopan je v domačem kraju. Ženi in hčerki z družino naše iskrene sožalje.

Oznanila

Naša nedeljska služba božja je vsako nedeljo ob 16.30 v cerkvi Svetega Duha na Talstr. blizu Marienplatzu. Vsako prvo nedeljo v mesecu se bere maša za vse farane in njihove pokojne.

Na pobudo vernikov molimo na to nedeljo pol ure pred mašo rožni venec za duhovne poklice in mir v svetu.

Vsakokrat je pol ure pred mašo priložnost za spoved.

Mesec oktober je posvečen roženski Materi božji. V vseh časih so se verni ljudje radi zatekali po pomoč k svoji nebeški Materi. V naši fari bomo imeli vsak petek v oktobru ob 18. uri mašo in na to molitev rožnega venca. Vsakokrat bomo molili tudi za duhovni uspeh obiska svetega očeta v naši domovini.

Waldkraiburg

Naše maše so vsako prvo in tretjo soboto v mesecu v farni cerkvi ob 18. uri. V oktobru bodo 7. in 14. v novembru pa 4. in 18.

Rosenheim

Maše so vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu ob 11.15 v kapucinski cerkvi pri pokopališču. Oktobra bodo maše 8. in 22. (v novembru pa 12. in 26.)

VABILO

SKD LIPA - München vas vabi na tradicionalno prireditev "Martinovanje", v soboto, 11.11.1995, z začetkom ob 17. uri. Prireditev bo v restavraciji DOMAGKSAAL - 26 na Domagkstrasse 33 (München - Schwabing, bivši prostori Funk - Kaserne). Za veselo razpoloženje bo poskrbel znani ansambel Henček s humoristom Tonijem Gašperičem. Nagradili bomo določeno število vstopnic. Pridite in s sabo pripeljite še svoje prijatelje, ne bo Vam žal. Ne sprejemamo rezervacij. Za morebitne informacije pokličite tel 089 - 641-03-92 (LIPA) ali pa 089-725-54-08 (Gajšek), 089-201-11-62 (Varga).

Prisrčno vabljeni!

UO LIPA - München

STUTTGART:

„Rad odhajam, gor v planine,
tam pohajam sredi skal,
čujem petje iz doline
sem v zavetje trdnih tal“...

Skupina mladih in nekaj odraslih iz Stuttgarta - ter nekaj prijateljev iz Slovenije - se je letos avgusta zopet odpravilo v slovenske planine. Cilj je bil **kapelica Marije Snežne** na Kredarici in vrh Triglava. Vreme nam je bilo naklonjeno, kondicije smo imeli veliko, zato je večina z lahkoto premagovala triglavske strmine. Koliko sape smo imeli še na zalogi, se je pokazalo pri petju med sv. mašo in potem še ves večer v Triglavskem domu.

Za nekatere je bil to prvi vzpon „na vrh moje domovine“, zato ni šlo brez „krsta“. Ves napor je bil poplačan že z lepim razgledom z vrha našega orjaka, nepozabno pa bo ostalo še čolnarjenje in osvežujoče kopanje v Bohinjskem jezeru.

Četrni uspešni vzpon na Triglav v organizaciji društva Slovenija - Stuttgart

(Stuttgart) MPZ "Domači zvon" iz Stuttgarta in mnogi drugi gostje ob 50-letnici pevca Alojza Juga

(München) Pokojni Ivan Vohar

in tukajšnje slovenske župnije nas obvezuje na pripravo 5. pohoda, ta bo od 31. 7. do 3. 8. prihodnje leto.

Sredi avgusta smo s **Petro in Barbaro Košar** pripravili pogovor na radiu Ognjišče in številnim poslušalcem nekoliko predstavili naše delo in življenje v Stuttgartu ter okolici. Sami smo se seznanili z delom in poslanstvom te ustanove, ki prinaša pomembno novost na medijskem področju v domovini.

Obljubili smo, da se bomo še mi potrudili in našli kakšnega „Prijatelja radia Ognjišče“ in tako podprli njihovo delo.

Med odmevnejše dogodke letošnjih počitnic in srečanj v domovini moramo prišteti tudi **50-letnico g. Alojza Juga**. Zelo veliko prijateljev in znancev iz Stuttgarta in domovine ter domačinov se nas je zbralo v nedeljo, 20. avgusta, k sv. maši v znameniti cerkvi Sv. Treh Kraljev v Studenicah pri Poljčanah.

G. Alojz že več let poje pri moškem zboru Domači zvon, zato je večina pevcev pod vodstvom g. Damjana Jejčiča navdušeno prepevala že med sv. mašo, na koncu pa so pripravili še krajši koncert. Kosilo za množico gostov in družabno popoldne je bilo v Vrholah, sredi vinogradov, prav v „stilu“ Slomškove pesmi:

En hribček bom kupil,

bom trto sadil,
prijatelj bom vabil...

G. Lojzetu želimo obilo tako lepih trenutkov, pa Abrahamovih let in predvsem njegove vere!

— „Mi, ki živimo daleč v tujini, k Tebi se vračamo polni želja...“

V tem duhu smo se zadnje nedelje v avgustu zbrali še pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Prav po zaslugi oglasov na Radiu Ognjišče se nam je pridružilo še več takih, ki so že za stalno v domovini.

Slovenske maše oktobra in novembra:

STUTTGART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 1., 8., 22. /izjemoma/ in 29. okt. ter 5., 12. in 19. nov. ob 16.30. (Velika noč) in 30. aprila in 7.,

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 1. okt. in 5. nov. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 1: 8. okt. in 12. nov. ob 9.30

SCHORNDORF: Sv. Martin, Kunkelinstr. 34: 15. okt. in 19. nov. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 15. okt. in 19. nov. ob 11.00

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: **SOBOTA:** 28. okt. in 25. nov. ob 17.00

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3, 22. okt. in 26. nov. ob 9.00 Gehrstr.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 15. okt. /izjemoma/ in 26. nov. - za naprej vedno! - ob 17. uri!

WEIßBACH: v soboto, 28. okt. ob 16. uri nato **VINSKA TRGATEV!**

AVE MARIJA - Deggingen: 1. nov. ob 15. uri - **ZAHVALNO ROMANJE**

SOBOTNA ŠOLA:

Stuttgart: 14. in 21. okt. ter 4. in 18. nov. ob 15. uri.

Böblingen: 1. okt. in 5. nov. ob 9. uri

SREČANJA ZA MLADE: 14. okt. /pečemo tudi palačinke!/ in 18. nov. /pečemo pice!/ ob 18. uri.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA: začetni ob torkih, nadaljevalni ob sredah: obakrat od 19.30 do 21.00 v Slovenskem domu.

ŠKOFIJSKI ZBOR: V okviru škofijskega zborovanja „VEROVATI DANES“ smo povabljeni v torek, 3. okt. (državni

(Švedska) Nastop argentinskih Slovencev pri Sv. Lovrencu na Pohorju

praznik!), v Rottenburg, kjer bo ves dan program, primeren za vsakogar (za mlade v cirkuškem šotoru, za odrasle na Forumu 2 - Sv. Klara). Pridite! Za avtobus iz Stuttgarta se prijavite v Slovenskem domu!

SEMINAR „Župnija - naš življenjski prostor“, od petka, 6., do nedelje, 8. okt., bo v škofijskem izobraževalnem centru Wernau. Skozi „zgodovino slovenske vernosti“ nas bo popeljal dr. Janez Zdešar, o sodelovanju v župniji - misijonu pa bomo slišali s strani tukajšnje škofije.

PRAZNOVANJA: Z godovnjaki in drugimi slavljenci se bomo povесelili: v Böblingenu 1. okt. in 5. nov., v Stuttgartu pa 22. oktobra ter 19. novembra po maši.

- **Ob 35-letnici slovenske župnije** v Stuttgartu bo 1. oktobra med nami prvi tukajšnji župnik, **dr. Franc Felc**, ki letos slavi 55-letnico duhovništva. Za ta jubilej mu iskreno čestitamo!

V nedeljo, 8. oktobra pa bo maševal **dr. Janez Zdešar**, ki je prav tako sodeloval pri „rojstvu“ naše župnije.

Praznovanje ob **15-letnici** KD Mura iz Bönningheima bo 14. 10. ob 19.00 v Festhalle v Bönningheimu.

„**VINSKA TRGATEV**“ v **WEIBACHU** bo v soboto, 28. okt., po maši (ob 16.00).

„**MARTINOVANJE**“, v organizaciji slovenske župnije in KD Slovenija-Stuttgart, bo v soboto, 11. nov., v Stuttgartu - Hedelfingen (ob cesti B 10 - proti Esslingenu). Ob 16.00 bo sv. maša v cerkvi sv. Marka (Markuskirche - pri končni postaji št. 13), ob 17.30 pričetek programa v dvorani Mehrzweckhalle, Hedelfingerstrasse - poleg podjetja Schaut, parkirišča tudi pri trgovini Lidl).

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00; gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Konzularni dnevi: Sophienstr. 25/II, Stuttgart, /0711/ 640 10 31/32: 5.,

12. in 19. okt. ter 9., 16. in 23. nov. od 9.00 - 12.30 in od 13.00 - 16.00

švedska

Dogodki s Švedske

Leta 1991 je Slovenija dosegla velike in pomembne stvari. Doseči samostojnost, priznanje državnosti, o čemer so sanjali rodovi, zmagati v desetdnevni vojni proti jugoslovanski armadi, vse to niso majhne stvari. Demos in v njem stranke pomladi so naredili mnogo za svobodo, medtem ko so se stranke, nastale iz nekdanje komunistične partije, preveč „obirale“ za samostojnost in državnost. V letih samostojnosti, državnosti in t.i. demokracije, pri čemer so mnogo izgubile stranke slovenske pomladi, so si največ političnih točk nabrале prav stranke nekdanje komunistične partije. Zato ni čudno, da se pri lastninjenju podjetij dogajajo veliki „mafijski posli“, ker Slovenija še zdaleč ni pravna država. Tudi sodstvo, takšno kot ga zasluži prava demokracija, se v domovini še ni rodilo, saj je v veljavi še večina starih zakonov, čeprav so bili „sprejeti“ in največkrat na hitro izglasovani novi.

V teh letih „demokracije“ seveda ni bilo s strani Partije nobene prave volje, da bi dosegla spravo z nasprotno stranjo, ta je bila v položaju poraženec, in da bi našla pravo pot za dialog s Cerkvijo, ki je nujno navzoča tudi na političnem področju. Še več, Cerkev in z njo vsi njeni člani vedno znova doživljajo ponižanje s strani zdaj te, zdaj one stranke, zrasle iz korenin stalinistične revolucije. V tem smislu bi se dalo spregovoriti o poslancu Zmagu Jelinčiču, ki se tako rad zaganja v Cerkev in njeno lastnino, da si bo verjetno kmalu polomil svoje roge, saj širi laž o deležu cerkvenih gozdov. Po njegovem naj bi bila Cerkev lastnica več kot 30 % vseh slovenskih gozdov. Resnica je drugačna; Cerkev je namreč lastnica 3,2 % vseh gozdov, kar je zelo majhen delež. Poleg vsega naj

bi Cerkvi naložili še najmanj 10 % davka, da se bo „lahko sama vzdrževala“. Ironija pa taka! Kot da se niso cerkve, ki so v glavnem sami kulturni spomeniki 1. kategorije, v glavnem popravljale in obnavljale iz darov božjega ljudstva, čeprav so od II. svetovne vojne naprej pobirali denar tudi za obnovo t. i. kulturnih spomenikov. Vse to bi še človek razumel, saj to delajo in lažnivo govorijo tisti, ki so že od nekdanj kradli narodovo bogastvo, tudi po cerkvah in vaških kapelicah. Težko pa je razumeti brate in sestre v Kristusu, ki molče pritrjujejo takšnemu odnosu do njih samih, saj so Cerkev tudi oni. Mnogi celo tiho pritrjujejo, da je takšno obnašanje proti Cerkvi pravilno, saj bo sicer zopet nastalo „suženjstvo“ pod okriljem Cerkve. Ne, oni hočejo biti svobodni in stran od vsakih vplivov, tudi s strani Cerkve. In ker mnogi, ki so bili krščeni, lažejo, kradejo ter goljufajo, ni čudno, da imajo take ljudi na vrhu države.

Pri vsem tem bi bilo g. Jelinčiča in njemu podobne vredno spomniti, da je Švedska 80 % pokrita z gozdovi. Od tega je Švedska protestantska Cerkev lastnica več kot 75 % gozdov, pa se zato nihče ne zaganja vanjo, saj se ljudje zavedajo, da je to njihovo in njim v dobro. Z novim letom se bo Cerkev na Švedskem ločila od države, pa zaradi tega ne bo nihče ničesar izgubil. Poleg tega je treba vedeti, da člani te Cerkve plačujejo samo 1% od svojega dohodka, druge t. i. svobodne Cerkve pa se preživljajo z darovi svojih vernikov in s pomočjo iz tujine.

Zato bi rad slovenski dušni pastir s Švedske zaklical vsem treznim kristjanom in ljudem dobre volje, da ob teh mislih in dejstvih tudi sami kaj naredijo za tisto, kar je njihovo oziroma za naše skupno dobro. Skupaj s predstojniki slovenske Cerkve in ZLRP naj si prizadevajo za pošteno izvedbo denacionalizacije, da si ne bodo npr. na „ukradeni zemlji“, lasti neke župnije, in z nacionalizacijo po vojni t. i. SLP (splošno ljudsko premoženje, ki so ga občine le upravljale in ga niso smele prodajati), tisti, ki so jo ukradli, danes na njej zidali hiše. Žal se v času nove slovenske države in demokracije tudi to dogaja. Saj sedijo na občini še

mnogi ljudje "starega kova", ki so verjetno zelo sprejemljivi za tujo denarno valuto, saj bi drugače ne bilo mogoče pridobiti neveljavnega gradbenega dovoljenja in na cerkveni parceli graditi na črno. Da bi kdo od teh t. i. lastnikov prišel k g. župniku vprašat za soglasje ali se pozanimal, kaj je resnica, o tem ni govora, saj so ti ljudje na visokih položajih in imajo zaupne ljudi verjetno tudi v republiškem vrhu.

Slovenski "hlapec Jernej", kdaj boš našel svojo pravico? Izgleda, da boš moral hlapčevati tudi v času nove demokracije po merilu "volkov", preoblečenih v jagnjeta. Slovenski kristjan, do kdaj boš dovoljeval, da bodo tep-tali tvoje temeljne moralne, verske in narodne vrednote? Kako dolgo boš še izvolil za svojega kralja "trnov grm", ne pa "smokve ali vinske trte", kakor pravi Stara zaveza o izvolitvi napačnega kralja?

Veliko lepih in pomembnih dogodkov se je v tej severni deželi in v Sloveniji zgodilo od sredine maja pa vse do sredine septembra. Morda je vredno prisluhniti nekaterim in si z njimi obogatiti svoje življenje. Naj nam bodo v spodbudo za lepo življenje in medsebojno sodelovanje, saj je tako življenje lepše in bolj osrečujoče.

(Švedska) Ansambel Sušec z g. Janezom Janšo na srečanju v Lisebergu - Göteborgu

Helsingborg - častni konzulat: V tem velikem pristaniškem mestu, ki velja za vstopna vrata, skozi katera prihajajo tujci na Švedsko, je bilo 15. maja odprtje častnega konzulata Republike Slovenije. Ta pomembna ustanova za Slovence tukaj in v domovini bo pokrivala jugozahodno območje Švedske. Častni konzul je postal **g. Folke Straube**, ki je dal na razpolago

prostore svojega podjetja Globus Nyhetsgrafik AB. Njegovo delo in naloga bo iskanje stikov med Švedsko in Slovenijo, in to predvsem na gospodarskem in kulturnem področju. Od slovenskega veleposlanika **g. Iva Vajgla** je pooblaščen, da bo smel izdajatičasne potne liste za tiste, ki bi jim jih kdo ukradel ali izgubil.

Nove prostore častnega konzulata je odprla guvernerka okraja Malmö **g. Ann Cathrine Haglund**. Zraven je bila tudi županja Helsingborga **g. Inger Anderson Sjöstedt**, nekateri častni konzuli, predsednik Zveze slovenskih društev **g. Branko Jenko**, slovenski dušni pastir **g. Zvone Podvinski** in še nekaj drugih Slovenk in Slovencev z južne Švedske. Poseben gost na tej slovesnosti je bil **trio sester Budja**, ki so z večglasno slovensko pesmijo in s prevedeno slovensko pesmijo v švedski jezik vse navdušile in počastile.

Glede urnika odprtja konzulata in glede potreb se je seveda treba obrniti na slovensko veleposlaništvo v Stockholm.

Jönköping - praznik prvega sv. obhajila: Po večmesečni zvesti in lepi družinski pripravi ob pomoči slovenskega duhovnika je družina Šega iz

(nadaljevanje na strani 34)

(Švedska) Lovrenčani na poti v Vadsteno

kaj, ko bi se malo vadili v slovenščini

PODČRTANO ZVEZO IZRAZI Z ENIM GLAGOLOM:

• V kozici je začela cvrčati mast. Jure je začel spati. Otrok je začel hoditi. Mama mi je dala nasvet, naj grem spat. Učitelj mi je postavil vprašanje. Prijatelj mi je izrekel čestitko. Jure je postal bleđ. Postalo je toplo. Postalo je hladno.

IZBERI PRAVILEN PREDLOG:

• Cefizelj je šel v Butale, policaj ga je pregnal ..... Butal. Smučarji so šli na Krvavec, zvečer so se vračali ..... Krvavca. Kdor gre na Dunaj, se bo ..... Dunaja vrnil. Knjiga je v kotu, zato jo vzamem ..... kota. Kovanec leži na tleh, hitro ga poberem ..... tal. Buljili smo v tablo in prepisovali ..... nje tiste bele črke in številke.

POSTAVI KONČNA LOČILA:

• "Danes sem naredil nekaj velikega za človeštvo " "Si sam priplezal na Mount Everest, najvišjo goro sveta " Peter Nos je odkimal "Si izumil avto na sončni pogon " Peter Nos je znova odkimal "Kaj pa potem " "Vrgel sem papir v koš za odpadke "

PRETVORI STAVKE IZ TVORNEGA NAČINA V TRPNI:

• Povezil sem ježa. Privezal sem psa. Zalil sem rože. Polomil sem avto. Naloge nisem dokončal. Skuhal sem jajce. Premagal sem strah. Jure je razbil šipo. Sosedovi so kupili stanovanje.

VPRAŠAJ SE PO OSEBKU:

• Gumb uravnava svetlobo. Velike oči so strmele v Nežko. Mesto se je zaprlo v pozabo. Prazniki so pesnika spominjali

na srečno otroštvo. Skrb je trepetala v njegovem glasu. Teško sopeč glas je kričal za njim. Zjutraj me je zbudilo vreščanje galebov. Plovba nas je prinesla v deželo Kiklopov.

IZBOLJŠAJ NASLEDNJE BESEDILO:

• Zvončnic je več vrst, vse zvončnice pa so zelo lepe. Cvetovi zvončnic so zvončasti od tod tudi ime zvončnic. Ena zvončnica med njimi se imenuje po Zoisu. Od drugih zvončnic se razlikuje po tem, da ima zvončnica čašice zmeraj zaprte. Čašice nemo pozvanjajo. Z modro barvo čašice razveseljujejo obiskovalce gora.

VSTAVI VEJICE:

• Komur pevski duh sem vdihnil z njim mu dal sem pesmi svoje. Povedal sem mu kar mu gre. Ali se res ne spomniš kdo me je iskal? Govoril je kar mu je prišlo tisti hip na misel. Spoznal je da življenje ni praznik. Pomankanje kalcija povzroča da se kosti ne razvijajo pravilno. Ali verjameš da imajo odrasli vselej prav.

tone pavček samota

Ostani prl meni, ptica
ne leti na južno stran,
ko se razraste po meni tišina;
ne bi rad umrl sam.

Ostani prl meni, trta,
z vinom, kl ga ne blodl kan,
ko pride praznost, mrka in mrzla;
ne bi rad umrl sam.

Ostani prl meni, zemlja,
blatna in težka in prhka od sanj,
da se s tabo poslednjlč odžejam;
ne bi rad umrl sam.

Ostani prl meni, žena,
polóži roko na mojo dlan,
preden trzne v slovo od življenja;
ne bi rad umrl sam.

Ostani prl meni, pesem,
pesem sinova, tisti dan,
ko se nadme sklonijo sence
in ne bom z njimi več sam.
te bele črke in številke.

POVEŽI PO DVE Povedi V VZROČNO PRIREDJE:

- Vozi previdno. Ceste so polne otrok. - Gibljimo se po svežem zraku. Gibanje je zdravo. - Otroci morajo piti veliko mleka. Njihovo telo potrebuje kalcij. - Ne razlagaj mi snovi. Razumem jo. - Napisala sem dva spisa. Pripravljala sem se na šolski spis. - Vode so narasle. Cel dan in celo noč je deževalo.

REŠITVE:

- **BESEDNE ZVEZE Z ENIM GLAGOLOM:** V kozici je zacvrčala mast. Jure je zaspal. Otrok je shodil. Mama mi je svetovala, naj grem spat. Učitelj me je vprašal. Prijatelj mi je čestital. Jure je prebledel. Otoplilo se je. Shladilo se je.

- **PRAVILEN PREDLOG:** Cefizelj je šel v Butale, policaj ga je pregnal iz Butal. Smučarji so šli na Krvavec, zvečer so se vračali s Krvavca. Kdor gre na Dunaj, se bo z Dunaja vrnil. Knjiga je v kotu, zato jo vzamem iz kota. Kovanec leži na tleh, hitro ga poberem s tal. Buljili smo v tablo in prepisovali z nje tiste bele črke in številke.

- **KONČNA LOČILA:** "Danes sem naredil nekaj velikega za človeštvo." "Si sam priplezal na Mount Everest, najvišjo goro sveta?" Peter Nos je odkimal. "Si izumil avto na sončni pogon?" Peter Nos je znova odkimal. "Kaj pa potem?" "Vrgel sem papir v koš za odpadke."

- **IZ TVORNEGA NAČINA V TRPNI:** Jež je povožen. Pes je privezan. Rože so zalite. Avto je polomljen. Naloga ni dokončana.

Jajce je skuhan. Strah je premagán. Šipa je razbita. Stanovanje je kupljeno od sosedov.

- **VPRASHALI SMO SE PO OSEBKU:** Kaj uravnava svetlobo? Gumb. Kaj je strmelo v Nežko? Velike oči. Kaj se je zaprl v pozabo? Mesto. Kaj je pesnika spominjalo na srečno otroštvo? Prazniki. Kaj je trepetalo v njegovem glasu? Skrb. Kaj je kričalo za njim? Teško sopeč glas. Kaj me je zjutraj zbudilo? Vreščanje galebov. Kaj nas je prineslo v deželo Kiklopov? Plovba.

- **ZBOLJŠANO BESEDILO:** Zvončnic je več vrst, vse pa so zelo lepe. Njihovi cvetovi so zvončasti, od tod tudi njihovo ime. Ena med njimi se imenuje po Zoisu. Od drugih se razlikuje po tem, da ima čašice zmeraj zaprte. Te nemo pozvanjajo in z modro barvo razveseljujejo obiskovalce gora.

- **VSTAVI VEJICE:** Komur pevski duh sem vdihnil, z njim mu dal sem pesmi svoje. Povedal sem mu, kar mu gre. Ali se res ne spomniš, kdo me je iskal? Govoril je, kar mu je prišlo tisti hip na misel. Spoznal je, da življenje ni praznik. Pomankanje kalcija povzroča, da se kosti ne razvijajo pravilno. Ali verjameš, da imajo odrasli vselej prav.

- **VZROČNO PRIREDJE:** Vozi previdno, kajti ceste so polne otrok. - Gibljimo se po svežem zraku, saj je gibanje zdravo. - Otroci morajo piti veliko mleka, kajti njihovo telo potrebuje kalcij. - Ne razlagaj mi snovi, saj jo razumem. - Napisala sem dva spisa, kajti pripravljala sem se na šolski spis. - Vode so narasle, saj je deževalo cel dan in celo noč.

Pripravil Milan Kobal

izražajmo se lepo

GOVOR - Pogosta napaka: "O tem je že bilo govora." Prav je: O tem je že bil govor, o tem smo že govorili. Rodilnik je upravičen pri zanikanju: O tem ne more biti govora.

Govorov tudi ne "držimo", ampak jih imamo. Še lepše je, če se tej frazi izognemo in rečemo, da je nekdo govoril. Na proslavi petdesete obletnice konca druge svetovne vojne ni govoril predsednik Svetovnega slovenskega kongresa. Prvi govor je imel njegov najboljši prijatelj.

GRADITI - Nekdaj so Slovenci hiše, mostove ipd. zidali, postavljali, delali, naredili, medtem ko jim je graditi tedaj pomenilo zagraditi, pregraditi, ograditi. Pod vplivom sh pa je glagol graditi postopoma spodrival starejše slovenske izraze. V ladjedelnici so naredili potniško ladjo (Slovenci ladj ne gradimo!). Pri postavljanju mostov uporabljajo najnovejše gradbene stroje. Hišo je naredil z lastnimi rokami. Ne zidaj gradov v oblakih!

(nadaljevanje s strani 31)

Tranema obhajala praznik prvega sv. obhajila. Slovenski duhovnik se zahvaljuje staršem prvoobhajancev **Viki in Daniela**. Mama Loreta in oče Tomaž ter stari oče Ciril so storili vse, kar je bilo v njihovi moči, in skrbno pripravili prvoobhajanca na srečanje z Jezusom. Tudi mlajša sestra Alexandra je sodelovala in zvesto poslušala. Po lepo doživeti prvi sv. spovedi je 19. junija slovenska skupnost v Jönköpingu skupaj s slavljencema, njunimi starši in sorodniki slovesno obhajala nepozabni praznik. Z lepo zapeto slovensko pesmijo je bilo vse še lepše. S kakšno vero in ognjem v srcu sta naša edina letošnja prvoobhajanca pristopila k oltarju in prvič prejela Jezusa v svoje srce. Hvala družini Šega za zgled in sodelovanje. Naj vas vse dobri Bog blagoslavlja na vaši nadaljnji poti pri ohranjanju zvestobe Cerкви in slovenskemu narodu. Tudi vas, g. Ciril, ki ob tem dogodku spet doživljate potrditev, da je vredno z ljubeznijo in odgovornostjo za ohranitev vere in materinega jezika storiti vse.

(Pariz) Gospa Elizabeta in teta Matilda v slovenskem domu v Parizu

(Švedska) Srečanje - prijateljstvo - Slovenije s Švedsko

Bjuv in Landskrona - cerkveni poroki: Pred dopustom slovenskega duhovnika na Švedskem sta 8. julija rekla svoj življenjski da **Heidi Perko in Taylor Walker**. Poročila sta se v starodavni protestantski cerkvi v kraju Bjuv, kjer zdaj živita in od koder izhaja Lazukič-Perkova družina. Obred je bil v angleškem jeziku, kar je bil kar trd oreh za slovenskega dušnega pastirja. S petjem sta novoporočenca počastili tudi Heidini sestri Ann-Marie in Tally. Kot posebnost so bili na tej poroki tudi gostje s Škotskega, oblečeni v narodno nošo, od koder izvira ženin, in so bili skupaj z ženinom Taylorjem v znanih škotskih krilih. Slovesnost se je nadaljevala blizu doma družine Lakužič-Perko in dvorani, kjer je bilo še v zgodnje jutranje ure zelo veselo.

V slovesnem ozračju nove katoliške cerkve v Landskroni, okrašene z rožicami in mnogimi gosti, sta 26. avgusta potrdila svojo življenjsko zvestobo **Robert Karlin in Lotta Jönsson**. Obred v švedskem jeziku je slovenski duhovnik kar dobro prestal. Ob lepi večglasni pesmi slovenskega cerkvenega zbora, katerega duša je trio sester Budja (mama Jelka je Robertova mama) in ob lepem igranju na orgle je bila slovesnost enkratno doživetje za

ta mladi par.

Slovenski dušni pastir želi vsem novoporočencem v Bjuvu in Landskroni obilje božjega blagoslova in rodovitnosti božje ljubezni, okronane s številnimi otroki, ki naj bodo v veselje in blagoslov staršev, posebej na stara leta.

Sestre Perko na švedski TV 4: V petek, 15. septembra, so sestre Perko vredno in lepo zastopale domovino Slovenijo z nastopom v programu Sikta mot Stjärnorna (Strmeti k zvezdam). Ta trio veselo prepeva doma in lepo sodeluje pri slovenskih sv. mašah v Helsingborgu. Tudi v domovini so izdali avdiokaseto pod naslovom Perko Sisters. Iskrene čestitke in še veliko uspeha!

Vse bralke in bralce NL lepo pozdravlja

vaš Zvone Podvinski

švica

SOLOTHURNKO OBMOČJE

Romanje na Ziteil

(Gorica - Italija) Naša bralka ga. Antonija Gajšek na obisku pri dr. Felcu na velikonočni ponedeljek

Za pohod v planine, pa naj bo izletniški ali romarski, ni zanemarljivo, kakšno je vreme, saj to vpliva na udeležbo in počutje. To je veljalo tudi za naše romanje na Ziteil 2. in 3. septembra, kjer na višini 2.433 m stoji Marijina cerkev z romarsko hišo. Med tednom (zadnje dni avgusta) je deževalo, planine je do 1.500 m pokrili sneg, vremenska napoved za konec tedna pa je bila še vedno negotova.

Zato se nas je le malo zbralo na parkirišču (na meji med gozdom in pašnikom nad Saloufom), od koder smo se v lepem sončnem vremenu (!) veselo podali proti našemu cilju in ga po poldrugi uri hoje dosegli. Ko smo si nekoliko oddahnili in okrepcali, smo opravili pobožnost križevega pota, in sicer v cerkvi pred velikim zadnjim stenskim oknom, skozi katerega je še vedno (okoli 20. ure) prihajala dnevna svetloba. Zunanje stopnice pod cerkvijo, ki so temu namenjene, namreč obnavljajo. Ob pol desetih smo se z vsemi drugimi romarji udeležili večernic, ki jih je kot navadno vodil **g. Duri Loza**, župnik v Saloufu in že 46 let oskrbnik ziteilske romarske cerkve (kanton GR). Večerni čas pred spanjem smo zelo veselo razpoloženi sklenili še s kratko večerno molitvijo.

V nedeljo dopoldne (3. sept.) smo

ob 9. uri imeli mašo, nato pa se - ker višje od cerkve zaradi snega ni bilo mogoče iti - zopet spustili do parkirišča in si na gozdni jasi pripravili kosilo, pečeno na žaru, ter še enkrat nazdravili Gustlu za 60-letnico njegovega življenja. Hvaležni Bogu in Mariji za lepo doživeto romanje pa tudi drug drugemu za prijetno družbo in razpoloženje smo se nato zadovoljno odpeljali proti domu. (Šele na poti nam je prišel dež naproti.) Marsikdo je potem ob pripovedovanju o romanju rekel: "Če bi bil upal na tako lepo vreme, bi se bil pridružil." - Pa še to: Prvo romanje Slovencev na Ziteil je bilo (kolikor se da dognati) leta 1978. Takrat je maševal p. Angel.

Srečanje Slovencev v Grenzachu

Na vsakem srečanju spoznamo nove ljudi, kar vodi k medsebojnemu zbliževanju (odtujevanje namreč ne spada med dobre stvari). Zato smo se v soboto, 9. sept., Slovenci že tretjič srečali v Grenzachu pri Baslu.

V tamkajšnji župnijski cerkvi sv. Mihaela so bile klopi na "moški" strani dodobra zasedene. Mašo ob 16. uri je vodil **g. Jože Cimerman**, z njim pa sta somaševala **g. Bogdan Saksida** in **p. Damijan**. G. Cimerman je v nagovoru na osnovi prebranega evan-

geljskega odlomka jedrnato nakazal razlog in pomen Kristusove zahteve po pravilnem dajanju prednosti pri odločanju med njim, Kristusom in ljudmi. Kristus še kako naroča in poudarja, zlasti pa s svojim ravnanjem potrjuje ljubezen do bližnjega, vendar ta druga zapoved ("Ljubi svojega bližnjega..." /Mt 22,39) ne gre pravilno brez prve in največje ("Ljubi Gospoda, svojega Boga..." /Mt 22,37). Lepo sodelovanje navzočih, zlasti ubrano ljudsko petje, je ustvarjalo pristen značaj slovenske maše.

Glavni delež pri pripravi in izpeljavi srečanja so imeli Rožmanovi, bivajoči v tej župniji. Oni so tudi uredili vse potrebno, da smo si po maši lahko v dvorani pod cerkvijo postregli z zelo okusno pripravljeno večerjo. Večer je potekal ob pogovoru, godbi, petju in celo plesu. V upanju na srečanje ob letu osorej smo se veseli in zadovoljni ter hvaležni prirediteljem in vsem sodelujočim poslovili in odšli na svoje domove.

Jan

(Pariz) Škof Alojzij Uran med govorom v dvorani slovenskega doma po birmi. Zraven njega je prelat g. Nace Čretnik

oglasi

• DRAGI ROJAKI, POTUJETE V ITALIJO? Na pragu domovine, v središču stare Gorice,

ob lepem drevoredu Corso Italia, Vas pričakujemo v PALACE HOTELU***, najboljšem in največjem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Rojaki imajo 15 % popusta. – PH-PALACE HOTEL***, Corso Italia 63, I-34170 Gorizia, tel. 04 81 / 821 66, telex 461154 PAL GO I, fax 0481 / 31 658.

• **V večnem mestu Rimu** pa Vam je na voljo HOTEL EMONA***, prav tako z vsem komfortom (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija), sprejelo pa Vas bo slovensko osebje. Rojaki imajo 15 % popusta. – HOTEL EMONA***, Via Statilia 23, 00185 ROMA, telefon 06 / 7027827 / 70227911, fax 06 / 7028787. – Pričakujemo Vas! – Lastnik obeh hotelov: Vinko Levstik.

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• RAČUNALNIKI: Sinclair 48 K DM 245,–. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. – Jode Discount Markt, Schwanthaler str.1, 80336 München 2, BRD.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler

vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr.10, tel.: 089 / 22 19 41, fax 089 / 29 16 16 27.

• V Frankfurtu, nedaleč od velesejma, Vas v restavraciji hotela FRANKENHOF, Lorbacherstr. 3, tel. in faks 069 738 00 18, postrežejo z izvrstnimi jedmi (tudi slovenskimi). Z nizkimi cenami in kvaliteto se priporočata Silvija in Tine Bibič.

• Prodajam visokopritlično hišo 9 x 10 m z 48 arov zemlje za 75.000 DM, 5 km od Gornje Radgone in 1 km od glavne ceste Maribor - Plitvički Vrh 33. Informacije po telefonu: Franc Krevh, 089-3202532, München

• Sem Slovenec srednjih let, dobrega srca, pošten, urejen, nekadilec, nealkoholik. Živim in zaposlen sem v Nemčiji. Želim spoznati zvesto Slovenko, ki ji poštenost nekaj pomeni, za skupno srečno prihodnost. Ponudbe pošljite na uredništvo Naše luči. Šifra: KRUTA JE OSAMLJENOST.

• V Celju, v bližini mestnega središča prodajamo večjo, samostojno družinsko hišo, staro 21 let, koristne površine 280 m². V hiši je telefon, CK. Okoli hiše je cca 400 m² vrta. Primerna je za večjo družino ali poslovno dejavnost. Informacije tel.: 063 27 515.

• PRODAM dvostanovanjsko hišo v središču Prebolda, s pripadajočim zemljiščem. Stanovanjski objekt je dvonadstropen (P + 2) s tlorisno površino 49,09 m², skupna površina je 122,70 m². Telefon: 063 701 809, Ločica 50a, Polzela, Slovenija

• V Celju, v Vrunčevi ulici, prodajamo popolnoma adaptirano, delno novo opremljeno, takoj vseljivo enosobno stanovanje v III. nadstropju. Cena 40.000 DEM. Telefon: 0601-41-407 zvečer.

• Ob Dravi (10 km od Maribora) v Spodnjem Dupleku prodajam novo visokopritlično hišo, prostorna za dve stanovanji, z vrtom. Cena 170.000 DEM. Informacije v Mariboru na naslovu: Vehor Trade, tel.: 062 222 376 ali v Münchnu tel.: 089 1679834.

• SATELITSKE ANTENE V SLOVENIJI Za vašo hišo v Sloveniji vam ponujamo kompletni evropski satelitski program. Strokovna izvedba - izvajamo tudi vse skupinske sisteme. Cena antene od 27.800 SIT navzgor. Zglasite se lahko na B-SAT, d.o.o., Telekomunikacije, Plorjanska 1, 68290 Sevnica, Slovenija, tel.: 0608 82 792 ali na Sateliten Antennen Im - Export - Bertole I. Röntgen Str. 25, 35463 Fernwald Deutschland, •tel.: 06404 2643.

• Na lepi sončni legi v Juršincih pri Ptujju za 19.000 DM prodajam vinograd (65 arov - 6 teras). 5 let stara žlahtna vinska trta. Možnost gradnje vinske kleti. Informacije: Milan Šoštarčič, Braslovče 50, tel.: 063 709 166

**Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 80331 München 2
tel. 089 / 59 45 21
Družina Zupan**

preberite!

MALE OGLASE sprejema uredništvo "Naše luči", Poljanska cesta 2, 61000 Ljubljana, do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu, v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

- Tone, kako je mogoče, da si tako hitro obogatel. Ali morda popravljaš avtomobile?

- Ne, samo cene.

★

- Prosim, eno stabilizacijsko frizuro...

- Torej na balin!

★

- Kaj te v šoli najbolj veseli?

- Konec pouka.

- Ne, mislim samo v enem dnevu, ampak v celem šolskem letu?

- To pa so poletne počitnice.

★

Nace vpraša Toneta:

- Ali veš, zakaj hodi po ulicah toliko mladih in lepih deklet?

- Zato, ker smo vse grde in stare zvezli domov.

★

- Z ženo sem se skregal enkrat samkrat, bilo je teden po poroki...

- Potem se nisva več videla.

- Vode ni več, le kaj bom dal v viski?

- Spijem dvakrat dva deci in že imam težave z odhodom na delo. Moral se bom odvaditi...

- Piti?

- Ne, hoditi na delo.

★

★

Škot ženi, ki se s sinom odpravlja v mesto:

- Ker je v mestu veliko izložb, ne pozabi fantu sneti očal!

★

- Kaže, da počasi izgubljam spomin. Le kaj naj še počnem?

- Delaj dolgove!

★

Šofer je na vasi povozil kokoš, pa jo je nesel v najbližjo hišo. Vprašal je Jožka, ki je bil sam doma:

- Ali je to vaša kura?

- Ne, ni. Mi nimamo takih ploščatih kur.

★

- Jerca, le kaj mi vsak dan poješ iste levite? Ali ne bi raje vse tisto napisala na listek in ga obesila na vrata, da bi bil mir pri hiši?

★

- Micka, imej potrpljenje. Prej ko slej bom od otrok le dobil dovoljenje, da se poročim s ta-

- Ne morem se poročiti s teboj, ker sem alergična na perje!

bo.

- In če ti ga ne bodo dali?

- Bom pa zbežal od doma!

★

- Škoda, da nisva vašega lokala že prej obiskala!

- Ali vam je tako teknilo?

- To ne, ampak riba bi bila še sveža.

★

Mama spravlja spat svoja dvojčka.

Eden od njiju se premetava od smeha.

"Kaj ti je tako smešno Andrej?"

"Tomaža si okopala dvakrat, mene pa sploh nisi!"

- Saj sem ti rekel, da je težko prebiti zvočni zid!

SLOVENSKE KATOLIŠKE ŽUPNIJE PO EVROPI**ANGLIJA****LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road**, tel. + faks 0171 - 735 - 6655, *Stanislav Cikanek***AVSTRIJA****A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11**, tel. 1-544 2575, *Anton Štekl***A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3**, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, *p. mag. Janez Žnidar***A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1**, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), *Ludvik Počivavšek***A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6**, tel. 05522 - 73100 34850, *Janez Žagar***A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3****BELGIJA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, tel. 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution**, tel. 071 - 39 73 11, *Kazimir Gaberc***FRANCIJA****F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche**, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, *prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj***F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon**, tel. 82 91 85 06, *Anton Dejak***F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre**, tel. 87 81 47 82, *Jože Kamin***F-06300 NICE, 17, rue de Sospel**, tel. 93 56 66 01, *Franjo Pavalec***HRVAŠKA****41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, Andrej Urbančl, CM**, tel. 041 - 156 573**ITALIJA****SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884**, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, *m. mgr. dr. Maksimilijan Jezernik***MILANO: m. mgr. dr. Oskar Simčič, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia**, tel. 481 - 32 123**NEMČIJA****D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38**, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, *Martin Horvat*, tel. 030 - 788 19 24**D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29**, tel. 0208 - 64 09 76, *Janez Pucelj*, tel. + faks 0208 - 644 277, *Stanislav Čeplak*, diakon**D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121**, tel. 02 21 - 52 37 77, *Martin Mlakar***D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70**, tel. 069 - 63 65 48, *Janez Modic***D-68159 MANNHEIM, A 4, 2**, tel. 06 21 - 28 5 00, *Bogdan Saksida***D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81**, tel. 08 41 - 59 0 76, *Stanislav Gajšek*, tel. + faks 0841 - 92 06 95**D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64**, tel. 07 11 - 23 28 91, *Janez Šket*, tel. + faks 07 11 - 2 36 13 31**D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17**, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 *Janez Demšar*, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89**D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c**, tel. 08 21 - 97 9 13, *Jože Bucik***D-89073 ULM, Olgastraße 137**, tel. 07 31 - 27 2 76, *Jože Bucik, voditelj dr. Marko Dvorak***D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10**, tel. 089 - 22 19 41, *Marjan Bečan***NIZOZEMSKA****B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36**, 089 - 76 22 01, *Vinko Žakelj***ŠVEDSKA****S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14**, tel. + faks +46 (0)31 711 54 21, *Zvone Podvinski***ŠVICA****CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466**, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, *p. Robert Podgoršek*, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15**CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18**, tel. 065 - 22 71 33, *p. Damijan Frlan*